

Xalq qəzeti

Xalqın qəzeti!

№ 133 (30827) 3 iyul 2025-ci il, cümə axşamı

Gündəlik ictimai-siyasi qəzet

1919-cu ildən çıxır

Təsisçi: Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İşlər İdarəsi və qəzetin redaksiya heyəti

Azərbaycan–Özbəkistan dostluğu və strateji müttəfiqliyi ortaq hədəflərlə möhkəmlənir

Özbəkistan Prezidenti Şavkat Mirziyoyevin Azərbaycana dövlət səfəri

səhifə ➞ 2

Azərbaycan Prezidenti İlham ƏLİYEV: “Keçən il Daşkənddə Müttəfiqlik münasibətləri haqqında Müqavilə imzaladıq. Bu, istənilən ölkələrin münasibətlərində ən yüksək və əhəmiyyətli sənəddir. Biz artıq bir ilə yaxındır ki, rəsmi müttəfiqlik və bunu beynəlxalq arenada fəal qarşılıqlı fəaliyyətlə, qarşılıqlı dəstəklə, həmçinin bir çox sahədə həyata keçirdiyimiz konkret plan və layihələrlə nümayiş etdiririk”.

İrəvanın yeni təhlükəsizlik oyunu

səhifə ➞ 10

Rusiya, Şvidkoy və mədəni yoxsullaşma

səhifə ➞ 10

Rusiya üçün müttəfiqlik anlayışı – “Zatulin indiqaatoru”

Tarixə baxışdan Kremlin acizlik mesajınadək

Rusiya Dövlət Dumasının MDB ölkələri və xaricdəki həmvətənlərlə iş komitəsinin sədr müavini Konstantin Zatulinin Bakı və Moskva arasında yaşanan hazırkı gərginliyə münasibət bildirərkən dilə gətirdiyi fikirlərdən yalnız birinin üzərində dayanacaq. Qatı ermənipərəst mövqeyi ilə seçilən bu məxluq deyib ki, Azərbaycan heç vaxt Rusiyanın müttəfiqi olmayıb. Əlbəttə, məhiyyəti saxtakarlıqdan yığılmuş Zatulinin hər fikri kimi, bu fikri də özündə cəfəngiyyat parametrlərini və erməni təəssübünü daşıyır. Söhbət hansı anlamdakı cəfəngiyyatdan gedir, yazımızda ona diqqət yetirəcək, bir sıra əlaqəli nüanslara nəzər salacağıq.

Bəribaşdan bunu böyük hərflərlə bildirək: Rusiyanın tarix boyu heç vaxt gerçək müttəfiqi olmayıb. Çox da uzaq olmayan keçmişə nəzər salaraq vurğulayaq ki, İkinci Dünya müharibəsi illərində Qərbin SSRİ-yə dəstəyi olmuşdu. Ancaq bu dəstək Sovetlər Birliyinin nasist Almaniya qarşısındakı üstünlüyünün qeydə alınmasından sonra gerçəkləşmişdi.

(ardı 7-ci səhifədə)

Azərbaycan qazı 18 ildir Türkiyədə alovlanır

səhifə ➞ 11

Milli özünüdərək və istiqlal şairi

səhifə ➞ 13

“Solovyov üçün cəhənnəmdəki VIP qazanda yer hazırlanıb”

Xalq yazıçısı Anarın açıq məktubu

səhifə ➞ 12

Sülhü kim qoruyacaq?

Qlobal güc balansını tənzimləyəcək ortaq qaydalar sisteminin çöküşü

Qlobal geosiyasi sistem XXI əsrin ikinci onilliyindən etibarən əhəmiyyətli struktur dəyişikliyi yaşayır. “Soyuq müharibə”dən sonra formalaşan və ABŞ-ın hegemonluğu ilə özünü göstərən təkqütblü dünya nizamı artıq parçalanma mərhələsinə qədəm qoyub. ABŞ-ın nisbi güc itkiləri, Avropa İttifaqının daxili siyasi parçalanmaları, Çin və Rusiyanın global iddialarla çıxış etmələri, Hindistan və BMT üzvü bəzi regional güclərin yeni koordinasiya sistemində öz maraq sahələrini müdafiə etməyə başlaması çoxqütblülüyə keçidin təzahürləridir.

Amma bu keçid prosesi, sadəcə, “tarixi inkişafın labüd mərhələsi” deyil. O, özündə həm də böyük risklər, gərginliklər və global təhlükələrin aktivləşməsinə ehtiva edir. Məhz bu baxımdan, günümüzün aktual suallarından biri belə səslənir:

(ardı 7-ci səhifədə)

Rusiyada media azadlığı iflasa uğrayıb

səhifə ➞ 8

Azərbaycan–Özbəkistan dostluğu və strateji müttəfiqliyi ortaq hədəflərlə möhkəmlənir

Özbəkistan Prezidenti Şavkat Mirziyoyevin Azərbaycana dövlət səfəri

Rəsmi qarşılanma mərasimi

İyulun 2-də Azərbaycana dövlət səfərinə gələn Özbəkistan Respublikasının Prezidenti Şavkat Mirziyoyevin rəsmi qarşılanma mərasimi olub.

Hər iki ölkənin Dövlət bayraqlarının dalğalandığı meydana ali qonağın şərafinə fəxri qarovul dəstəsi düzülmüşdü.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Özbəkistan

Prezidenti Şavkat Mirziyoyevi qarşıladı.

Fəxri qarovul dəstəsinin rəisi Özbəkistan Prezidentinə raport verdi. Özbəkistan Respublikasının və Azərbaycan Respublikasının Dövlət himnləri səsləndirildi.

Fəxri qarovul dəstəsi hərbi marşın sədaları altında Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və Özbəkistan Prezidenti Şavkat Mirziyoyevin qarşısından keçdi. Sonra rəsmi foto çəkindirildi.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Özbəkistan Prezidenti Şavkat Mirziyoyevlə təkbətək görüşü

İyulun 2-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Özbəkistan Respublikasının Prezidenti Şavkat Mirziyoyevlə təkbətək görüşü olub.

Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda qarşılanma

Özbəkistan Respublikasının Prezidenti Şavkat Mirziyoyev iyulun 2-də Azərbaycan Respublikasına dövlət səfərinə gəlib.

Hər iki ölkənin Dövlət bayraqlarının dalğalandığı Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda ali qonağın şərafinə fəxri qarovul dəstəsi düzülmüşdü. Özbəkistan Prezidenti Şavkat Mirzi-

yoyev Azərbaycanın Baş nazirinin birinci müavini Yaqub Eyyubov, xarici işlər nazirinin müavini Samir Şərifov və digər rəsmi şəxslər qarşıladılar.

Bakıda Azərbaycan–Özbəkistan Ali Dövlətlərarası Şüranın ikinci iclası keçirilib

İyulun 2-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Özbəkistan Respublikasının Prezidenti Şavkat Mirziyoyevin iştirakı ilə Azərbaycan–Özbəkistan Ali Dövlətlərarası Şüranın ikinci iclası keçirilib.

İclasda çıxış edən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev dedi:

– Hörmətli Şavkat Miromonoviç, əziz Qardaşım, bir daha Azərbaycana xoş gəlmisiniz deyirəm. Sizi və nümayəndə heyətinin üzvlərini salamlayıram.

Əminəm ki, Özbəkistan Prezidentinin dövlət səfəri ölkələrimiz arasında qardaşlıq münasibətlərinin inkişafında daha bir mühüm mərhələ olacaq. Biz dostuq, qardaşlıq, Müttəfiqlik münasibətləri haqqında Müqavilənin imzalandığı andan artıq müttəfiqlik. Keçən il Daşkənddə biz rəsmən müttəfiq olduq. Müttəfiqlik münasibətləri haqqında Müqavilə dövlətlərarası münasibətlərin ali formasıdır.

Bu gün Dövlətlərarası Şüranın ikinci iclası çərçivəsində biz hesabatları dinləyəcək, qəbul etdiyimiz qərarların yerinə yetirilməsi üzrə növbəti tapşırıqlar verəcək və minimum yaxın bir neçə ay müddətinə tədbirlər proqramını müəyyənləşdirəcəyik.

Ölkələrimizi həm tarix, həm mədəniyyət, həm ortaq dil və etnik yaxınlıq birləşdirir. Bu, möhkəm bünövrədir. Biz Azərbaycan–Azərbaycan qardaşlığının gözəl binalarını inşa edirik. Ölkəmizə göstərdiyiniz diqqətə görə Sizə təşəkkür etmək istədim.

Hökumət üzvləri və müxtəlif strukturların rəhbərləri səviyyəsində də müntəzəm təmaslar həyata keçirilir. Bu yaxınlarda Hökumətlərarası Komissiyanın növbəti iclası olub. Artıq dediyim kimi, bu gün nəticələri dinləyəcəyik. Əminəm ki, onlar prinsipcə bizi sevindirəcək. Həm də Sizinlə razılaşdığımız kimi və hökumətlərimizin üzvlərinə verdiyimiz tapşırıqlara əsasən, biz bütün qərarlara və onların yerinə yetirilməsinə nəzarət edirik.

Həmçinin qardaş Özbəkistanı tarixi hadisə - futbol üzrə Özbəkistan yığmasının dünya çempionatının final mərhələsinə çıxması münasibətilə təbrik etmək istədim.

Bu, Özbəkistanın dünyanın aparıcı idman dövlətləri sırasında olduğu Yay Olimpiya Oyunlarından sonra son dövrlərdə idmanda ikinci tarixi nailiyyətidir. Bu nailiyyət həm də çox böyük potensialdan - insan potensialından, gənclik potensialından və təbii ki, dövlətin və Prezidentin düzgün siyasətindən xəbər verir. Biz buna öz uğurumuz kimi sevinirik. Əminəm ki, siz orada, o cümlədən Azərbaycanı da təmsil edəcəksiniz.

Prezident Şavkat Mirziyoyev: Mütləq.

Prezident İlham Əliyev: Beləliklə, əziz Qardaş, bir daha xoş gəlmisiniz. Sizə yaxşı vaxt keçirməyi arzulayıram və əminəm ki, bizim Dövlətlərarası Şüranın nəticələri yaxın vaxtlarda öz bəhrəsini verəcək. Bir daha xoş gəlmisiniz!

*

Özbəkistan Prezidenti Şavkat Mirziyoyev dedi:

– Hörmətli İlham Heydər oğlu, əziz Qardaşım, çox sağ olun.

Həqiqətən də bu, gözəldiyimiz səfərdir. Biz Azərbaycana məmnuniyyətlə, öz evimizə, yaxın qardaşlarımızın yanına gəldiyimiz kimi gəlirik. Şəxsən öz adımdan, nümayəndə heyətimizin adından təyyarənin endiyi andan təkcə mənə deyil, həm də bütün nümayəndə heyətimizə göstərilən çox təntənəli qəbulu görə minnətdaram. Mən buna görə ayrıca təşəkkür etmək istəyirəm.

Əlbəttə, son illər münasibətlərimiz indi Sizin də dediyiniz kimi, tamamilə başqa səviyyəyə yüksəlir. Bizim real uğurlarımız var. Sizin də qeyd etdiyiniz kimi, biz artıq müttəfiqik. Bu, artıq bütün mətləblərdən xəbər verir. Hökumətlərarası səviyyədə, müttəfiqlik diplomatiyasında bunlar onu göstərir ki, biz artıq yaxın qonşular, yaxın dostlarıq. Bütün razılaşmalarımız da yüksək səviyyədə olacaq. Sizinlə razılığa gəldiyimiz kimi, nəzarət olunacaq və həllini tapacaq.

Biz iki yaxın xalq və tarixdə ortaq tərəflərimiz, ruhən, əxlaq, dünyaya baxış nöqteyi-nəzarindən çoxlu ümumi cəhətimiz var, dilimiz birdir, mədəniyyətimiz birdir, bir çox məsələni həll edirik. Bu gün məhdud dairədə tariximizi çox xatırladıq. Əlbəttə, çox şey əldən verilib. Amma biz Sizinlə onların yerini dolduruq. Biz bu gün göstəriş verəcəyik, onların yerini dolduracağıq və nəzarətə götürdüyümüz bütün məsələlər mütləq yerinə yetiriləcək.

Əlbəttə, demək istəyirəm ki, dünyanın tarixdə ilk parlamentlərarası forum uğurla keçirildi. Mənə məruzə etdilər, sizin və bizim deputatlar danışdılar. Bu da münasibətlərin artıq başqa fərqli səviyyəsidir. Hökumətlərarası Komissiya çox yaxşı səviyyədə keçdi. İki sədr görüşür, bir-birini çox yaxşı başa düşürlər. Mənə çox xoşdur ki, onların real nəticələri var. Son vaxtlar Təhlükəsizlik şüralarının görüşləri oldu, bir yol xəritəsi imzalandı. Bu da çox məsələdən xəbər verir.

İlham Heydər oğlu, mən də Sizi təbrik etmək istəyirəm - Azərbaycanın minifutbol komandası dünya çempionudur. Böyük futbola bir addım qaldığını gördük və həqiqətən də sevindik.

*

Ali Dövlətlərarası Şüranın ikinci iclası çərçivəsində Hökumətlərarası Komissiyanın həmsədrləri - Azərbaycanın iqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbbarov, Özbəkistanın investisiya, sənaye və ticarət naziri Laziz Kudratov Azərbaycan və Özbəkistan prezidentlərinin tapşırıqlarına uyğun olaraq həyata keçirilən layihələr barədə məlumat verdilər.

Sonra nəqliyyat, energetika, mədəniyyət nazirləri Azərbaycan–Özbəkistan strateji müttəfiqlik əlaqələrinə uyğun olaraq öz sahələri üzrə məruzələrlə çıxış etdilər.

Daha sonra dövlət başçıları tərəfindən mövcud layihələrin icrası, əməkdaşlığımızın inkişafı baxımından yeni perspektiv layihələrin müəyyən edilməsi ilə bağlı tapşırıqlar verildi.

Azərbaycan–Özbəkistan dostluğu və strateji müttəfiqliyi ortaq hədəflərlə möhkəmlənir

Azərbaycan ilə Özbəkistan arasında imzalanmış sənədlər mübadilə edilib

İyulun 2-də Azərbaycan Respublikası ilə Özbəkistan Respublikası arasında imzalanmış sənədlərin Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Özbəkistan Prezidenti Şavkat Mirziyoyevin iştirakı ilə mübadiləsi mərasimi olub.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Özbəkistan Respublikasının Prezidenti Şavkat Mirziyoyev Azərbaycan Respublikasının və Özbəkistan Respublikasının Ali Dövlətlərarası Şurasının ikinci iclasının Qərarını imzaladılar.

“Azərbaycan Respublikasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi ilə Özbəkistan Respublikasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi arasında 2025-2027-ci illər üçün kənd təsərrüfatı və ərzaq təminatı sahəsində əməkdaşlığın gələcək inkişafı üzrə Praktiki Fəaliyyət Planını (“Yol xəritəsi”)” Azərbaycanın kənd təsərrüfatı naziri Məcnun Məmmədov və Özbəkistanın kənd təsərrüfatı naziri İbroxim Abduraxmonov mübadilə etdilər.

“Azərbaycan Respublikasının Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi ilə Özbə-

“Yol xəritəsi”ni Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov və Özbəkistanın xarici işlər naziri Baxtiyor Saidov mübadilə etdilər.

Qeyd edək ki, səfər çərçivəsində, həmçinin “Sumqayıt şəhəri ilə Daşkənd vilayəti arasında qardaşlaşma münasibətlərinin qurulması haqqında Protokol”, “Qəbələ şəhəri ilə Nəvai şəhəri arasında qardaşlaşma münasibətlərinin qurulması haqqında Protokol”, “Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Dayanıqlı və Operativ Sosial Təminat Agentliyinin DOST İnküziv İnkişaf və Yaradıcılıq Mərkəzi ilə Özbəkistan Respublikasının Prezidenti yanında Milli Sosial Müdafiə Agentliyinin “İMKON” reabilitasiya mərkəzli dövlət çoxsahəli ixtisaslaşdırılmış məktəbəqədər təhsil müəssisəsi arasında xüsusi qayğıya ehtiyacı olan uşaqlara xidmətlərin göstərilməsi sisteminin inkişafı sahəsində əməkdaşlıq haqqında Protokol” və “Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Dayanıqlı və Ope-

kistan Respublikasının Nəqliyyat Nazirliyi arasında gəmiçilik və gəmiqayıma sahələrində əməkdaşlıq haqqında Niyət Protokolu”nu Azərbaycanın rəqəmsal inkişaf və nəqliyyat naziri Rəşad Nəbiyev və Özbəkistanın nəqliyyat naziri İlxom Maxkamov mübadilə etdilər.

“Azərbaycan Respublikası ilə Özbəkistan Respublikası arasında ticarət dövriyyəsinin 2030-cu ilədək 1 milyard ABŞ dollarına çatdırılması üzrə kompleks tədbirlərin və layihələrin formalaşdırılması və həyata keçirilməsinin təmin edilməsi üzrə Fəa-

liyyət Planı”nı Azərbaycanın iqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbbarov və Özbəkistanın investisiya, sənaye və ticarət naziri Laziz Kudratov mübadilə etdilər.

“Azərbaycan Respublikası ilə Özbəkistan Respublikası arasında 2025-2027-ci illər üzrə sənaye əməkdaşlığı Proqramı”nı Azərbaycanın iqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbbarov və Özbəkistanın investisiya, sənaye və ticarət naziri Laziz Kudratov mübadilə etdilər.

“Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Özbəkistan Respublikası Hökuməti ara-

sında elm, peşə təhsili və ali təhsil sahələrində əməkdaşlığa dair Saziş”i Azərbaycanın elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev və Özbəkistanın ali təhsil, elm və innovasiya naziri Konqratbay Şaripov mübadilə etdilər.

“Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi ilə Özbəkistan Respublikasının Prezidenti yanında Milli Sosial Müdafiə Agentliyi arasında sosial müdafiə sahəsində əməkdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumu”nun icrası ilə bağlı 2025-2027-ci illər üzrə Tədbirlər Planı”nı Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov və Özbəkistanın xarici işlər naziri Baxtiyor Saidov mübadilə etdilər.

“Azərbaycan Respublikasının Dövlət Gömrük Komitəsi ilə Özbəkistan Respublikasının İqtisadiyyat və Maliyyə Nazirliyi yanında Gömrük Komitəsi arasında səlahiyyətli iqtisadi operator institutlarının qarşılıqlı tanınması haqqında Saziş”i Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov və Özbəkistanın xarici işlər naziri Baxtiyor Saidov mübadilə etdilər.

“Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Özbəkistan Respublikası Hökuməti arasında surəti köçürülmüş, oğurlanmış, itirilmiş və cinayət fəaliyyəti ilə əlaqəli mobil cihazlar üzrə məlumat mübadiləsinin təşkili haqqında Saziş”i Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov və Özbəkistanın

xarici işlər naziri Baxtiyor Saidov mübadilə etdilər.

“Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Özbəkistan Respublikası Hökuməti arasında ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində əməkdaşlıq haqqında Saziş”i Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov və Özbəkistanın xarici işlər naziri Baxtiyor Saidov mübadilə etdilər.

“Azərbaycan Respublikası ilə Özbəkistan Respublikası arasında müttəfiqlik münasibətləri haqqında Müqavilənin həyata keçirilməsi üzrə 2025-2029-cu illər üçün

rativ Sosial Təminat Agentliyinin DOST İnküziv İnkişaf və Yaradıcılıq Mərkəzi ilə Özbəkistan Respublikasının Prezidenti yanında Milli Sosial Müdafiə Agentliyinin yanında “International Inclusive Hub” Beynəlxalq inküziv peşə baza təhsili mərkəzi arasında xüsusi qayğıya ehtiyacı olan uşaqlara, habelə əhalinin sosial cəhətdən həssas qruplarına aid olan şəxslərə xidmətlərin göstərilməsi sisteminin inkişafı sahəsində əməkdaşlıq haqqında Protokol” imzalanıb.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Özbəkistan Prezidenti Şavkat Mirziyoyev mətbuata bəyanatlarla çıxış ediblər

İyulun 2-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Özbəkistan Respublikasının Prezidenti Şavkat Mirziyoyev mətbuata bəyanatlarla çıxış ediblər. Əvvəlcə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev mətbuata bəyanatla çıxış etdi.

Prezident İlham Əliyevin bəyanatı

– Hörmətli Şavkat Miromonoviç, əziz Qardaşım.

Hörmətli qonaqlar, əziz dostlar.

Bu gün Özbəkistan və Azərbaycan münasibətlərinin tarixində əlamətdar gündür. Özbəkistan Prezidentinin dövlət səfəri layiqincə, qardaşlıq və qarşılıqlı anlaşma ab-havasında keçir. Bu gün biz həm ikitərəfli görüş, həm də Dövlətlərarası Şurasının iclası çərçivəsində ikitərəfli qarşılıqlı fəaliyyət məsələlərinin geniş spektrini müzakirə etdik, münasibətlərimizin strateji, müttəfiqlik xarakterini bir daha təsdiqlədik. Keçən il Daşkənddə Müttəfiqlik münasibətləri haqqında Müqavilə imzalandıq.

Bu, istənilən ölkələrin münasibətlərində ən yüksək və əhəmiyyətli sənəddir. Biz artıq bir ildir ki, rəsmi müttəfiqlik və bunu beynəlxalq arenada fəal qarşılıqlı fəaliyyətlə, qarşılıqlı dəstəklə, həmçinin bir çox sahədə həyata keçirdiyimiz konkret plan və layihələrlə nümayiş etdiririk.

Bu gün görüşümüzə başlayarkən mən, ilk növbədə, Şavkat Miromonoviç öz adından və bütün Azərbaycan xalqı adından tarixi nailiyyət – futbol üzrə Özbəkistan yığmasının dünya çempionatının final mərhələsinə çıxması münasibətilə təbrik etdim və dedim ki, bu uğur təsadüfi deyil. Bu, özbək idmançıların beynəlxalq arena-da, o cümlədən Yay Olimpiya Oyunlarında nümayiş etdirdikləri şanlı idman qələbələrinin davamıdır. Əlbəttə, bu, həm də rəhbərliyin və Prezidentin gənclərin təlim-tərbiyəsi

və ölkənin inkişafı üzrə müdrik siyasətinin nəticəsidir.

Biz Özbəkistanın sürətli inkişafını, bütün sahələrdə genişmiqyaslı islahatların həyata keçirilməsini böyük maraq və sevinclə müşahidə edirik. Özbəkistanın beynəlxalq arenada imicinin ildən-ilə artmasına, iqtisadi potensialının güclənməsinə, sosial həyatın bir çox məsələsinin həll olunmasına şadıq. Bütün bunlar Prezidentin, Özbəkistan rəhbərliyinin düşünülmüş siyasətinin nəticəsidir. Bunların hamısı konkret proqramlarda da öz əksini tapır. Dost və qardaşlar olaraq, biz buna ürəkdən sevinirik.

Bu gün sahə nazirlərinin qarşılıqlı fəaliyyətimizin müxtəlif istiqamətləri üzrə hə-

sabatları dinləndi. Biz bu gün həm əmtəə dövriyyəsinə, həm də qarşılıqlı investisiyaların həcmi əhəmiyyətli dərəcədə artırmaq niyyətini bir daha təsdiqlədik.

Bir müddət əvvəl yaradılmış birgə İnvestisiya Fondu artıq praktiki olaraq layihələrlə təmin edilib. Bu gün 10-dan çox layihənin artıq investisiya qərarlarının qəbulu mərhələsində olduğu barədə məruzə edilib. Amma təbii ki, biz bunu yalnız başlanğıc kimi qiymətləndiririk, çünki İnvestisiya Fondunun nizamnamə kapitalı 500 milyon dollardır. Bizim planlarımız bu rəqəmi bir neçə dəfə üstələyir və əminəm ki, energetika, mehmanxana biznesi, tikinti, kənd təsərrüfatı və bir çox digər sahələrdə

artıq konkret perspektivi olan və razılaşdırılmış layihələrin, imzalanmış müqavilələrin birgə həyata keçirilməsi təbii olaraq qarşılıqlı investisiyaların əhəmiyyətli dərəcədə artmasına gətirib çıxaracaq. Bu da bizim niyyətimizi əks etdirir, ölkələrimiz arasında qardaşlıq münasibətlərinin ruhuna və xarakterinə uyğundur. Həm Özbəkistan, həm də Azərbaycan öz ölkələrimizin iqtisadiyyatına fəal surətdə investisiya qoymaqla yanaşı, həm də artıq dost ölkələrə də sərmayələrlə çıxırıq. Özbəkistana investisiyalar bizim üçün prioritetdir. Birincisi, ona görə ki, bu, dost, qardaş ölkədir.

(ardı 4-cü səhifədə)

Azərbaycan–Özbəkistan dostluğu və strateji müttəfiqliyi ortaq hədəflərlə möhkəmlənir

(əvvəli 3-cü səhifədə)

İkincisi, çünki Özbəkistan Prezidentinin düşünülmüş islahatları nəticəsində ölkədə çox yaxşı investisiya mühiti yaradılıb. Bunu təkcə biz deyil, həm də aparıcı maliyyə institutları və bir çox ölkə qeyd edir. Təsədüfi deyil ki, Özbəkistan bu gün investisiyalar üçün çox cəlbedici ölkədir.

Biz bugünkü imkanları nəzərə alaraq, həmçinin gələcək layihələr baxımından Xəzərdən Azərbaycana, oradan isə Qərbi istiqamətinə çıxışı olan Mərkəzi Asiya regionunda daha geniş və şəxələndirilmiş nəqliyyat infrastrukturunun yaradılmasına gətirib çıxaracaq nəqliyyat-logistika sahəsini ətraflı nəzərdən keçirdik. Biz infrastrukturumuzun böyük həcmdə yükləri qəbul etməyə hazır olması baxımından layihələrimizi ikitərəfli formatda əlaqələndirməyi davam etdirməklə yanaşı, həm də qonşu ölkələrlə çoxtərəfli formatda nəqliyyat siyasətinin əlaqələndirilməsi üzrə müntəzəm dialoq və iş aparmağa razılaşdıq. Çünki Orta Dəhliz layihəsi ya istismar, ya hazırlıq, ya da tikinti mərhələsində olan bir neçə qola malikdir. Təbii ki, Mərkəzi Asiya məkanında Orta Dəhlizin bütün şəxələndirilmiş marşrutları üzrə son nəticədə yükləri qəbul edəcək nəqliyyat infrastrukturunu, - mən Azərbaycanın nəqliyyat infrastrukturunu nəzərdə tuturam, - xeyli böyük həcmdə yük qəbul etməyə hazır olmalıdır.

Biz özbək dostlarımıza məsləhət yardımlarına və kənd təsərrüfatı, ilk növbədə, pambıqçılıq və ipəkçiliklə bağlı layihələrə sərmayə qoyduqlarına görə minnətdarıq. Özbəkistan şirkətlərinin bu sahədə təcürbəsi bizim üçün çox qiymətlidir. Bu gün, həmçinin konkret olaraq həm Azərbaycanda, həm də Özbəkistanda kənd təsərrüfatı müəssisələrinin, o cümlədən kənd təsərrüfatı məhsullarının emalı müəssisələrinin inkişafı üzrə iri layihələri xüsusi müzakirə etdik.

Qarabağın bərpasına göstərdiyi köməyə görə xüsusi minnətdarlığımızı ifadə edirik. Özbəkistan bu sahədə birinci ölkə, öz təşəbbüsü ilə Qarabağ bölgəsinin bərpasına dərhal yardım edən Prezident Mirziyoyev isə dünyada ilk lider olub. Sosial təhsil infrastrukturunun ilk obyektinə məhz Özbəkistanın tikdirdiyi məktəbdir və mən Şavkat Miromonoviç ilə onun açılışını etmişəm. O, özbək xalqının böyük oğlu Mirzə Uluqbəyinin adını daşıyır və burada öz əcdadlarının torpağına qayıdan uşaqlar təhsil alırlar.

Erməni işğalından azad edilmiş ərazilərdə ikinci mühüm layihə isə Xankəndi şəhərindəki tikiş fabrikidir. Yəni də özbək qardaşlarımızın sərmayələri və texnologiyaları sayəsində bu gün 200-dən çox insanın çalışdığı müəssisə yaradılıb və gələcəkdə orada çalışanların sayı dəfələrlə artacaq. Yəni bu, sosial infraqurktura, sənaye istehsalının yaradılmasına yardım göstərilməsi, eyni zamanda, əhalinin məşğulluğunun təmin edilməsidir. Biz buna görə çox minnətdarıq və bunu çox yüksək qiymətləndiririk.

Bugünkü tədbirdən sonra işimiz davam edəcək, biz Özbəkistanın Azərbaycandakı səfirliyinin yeni binasını birlikdə açacağıq. Yəni də Şavkat Miromonoviçə həmin bi-

nanı tikmək qərarına görə minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm. Bu yerin tarixi artıq kifayət qədər qədimdir.

Prezident Şavkat Mirziyoyev: 2001-ci il.

Prezident İlham Əliyev: Bu yer Heydər Əlirza oğlu tərəfindən ayrılıb, şəhərin mərkəzində, böyük dövlətlərin səfirliklərinin yerləşdiyi ərazidə, eyni zonada, amma ən azı iki onillik, yox, bir qədər az müddətdə, sadəcə, orada boş qalıb, düzünü deyim ki, bu yer üçün çoxlu “ovçular” olub. Mənə dəfələrlə dedilər ki, görürsünü, Özbəkistan səfirlik tikmir, yer yaxşıdır, layihə budur. Deyirəm, bütün layihələri yığışdırın, atam bu yeri qardaş ölkəyə verib. Qərar verildə, əminəm ki, bu bina tikiləcək və Şavkat Miromonoviç bundan xəbər tutan kimi, biz aktiv şəkildə qarşılıqlı fəaliyyətə başlayanda, qərar qəbul etdi və indi gözəl bina tikilib. Amma bu, indi təkcə Özbəkistan torpağının bir hissəsi olmayacaq, həm də bu gün Bakı şəhərinin mərkəzi yerlərindən birində təməli qoyulacaq “Özbəkistan” parkının, ən perspektivli, müasir urbanizm layihəsi olan “Ağ şəhər”də, bu layihənin tam mərkəzində, demək olar ki, 5 hektara yaxın ərazidə “Özbəkistan” parkı yaradılacaq. Bu layihənin təqdimatı keçən il mənim dövlət səfərim zamanı olmuşdu. Bu müddət ərzində layihənin razılaşdırılması, torpaq sahələrinin ayrılması, infrastrukturun yaradılması istiqamətində işlər görüldü, ərazi artıq köhnəlməmiş tikililərdən təmizləndi. Əminəm ki, qısa müddətdə Bakı şəhərində Özbəkistanın gözəl guşəsi yaradılacaq. Bu, həm də vətəndaşlarımızın, xarici turistlərin məmnuniyyətlə gələcəyi bir yer olacaq. Burada yeganə, bəlkə də mənfi cəhət o olacaq ki, xarici turist Bakıya gəlib bu parka gedirsə, sonra Özbəkistana getməyə bilər, çünki o, hər şeyi əsasən burada görəcək. Düşünürəm ki, bu, əlbəttə, bir zarafatdır. Bu, bir daha bizim qardaşlıq münasibətlərimizin təzahürüdür. Əminəm ki, belə layihələr çox olacaq. Özbəkistanda daha çox turizm infrastrukturuna layihəsi həyata keçiriləcək. Bu gün hələ çox işimiz var. Beləliklə, ölkələrimizin ictimaiyyətinə məlumatlandıracağıq.

Şavkat Miromonoviçlə ilk görüşümüzdən sonra biz hökumət üzvlərinə tapşırıq verdik ki, öz işlərini ləyaqətlə yerinə ye-

tirsinsinlər. Bilsinsinlər ki, biz mütəmadi olaraq monitorinq aparıb yoxlayacağıq, bunu da edirik. Səfərlər müntəzəmdir, həm də biz beynəlxalq təşkilatlar, sammitlər və digər konfranslar çərçivəsində tez-tez görüşürük. Tez-tez telefonla əlaqə saxlarıq, ona görə də hamı bilir ki, bütün göstərişlər yerinə yetirilməlidir.

Mən bir daha əziz qardaşıma ölkəmizə belə xoş münasibətə, bu səfərə görə minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm. Sabah biz Qarabağda birlikdə olacağıq. Bu, Şavkat Miromonoviçin Qarabağa ilk səfəri deyil və biz bundan sonra da birlikdə çalışacağıq, dost, qardaş olacağıq.

Hörmətli Şavkat Miromonoviç, bir daha xoş gəlmisiniz.

*

Sonra Özbəkistan Prezidenti Şavkat Mirziyoyev mətbuata bəyanatla çıxış etdi.

Prezident Şavkat Mirziyoyevin bəyanatı

– Hörmətli İlham Heydər oğlu, belə səmimi qəbulu və qonaqpərvərliyə görə bir daha dərin təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. Çünki ilk dəqiqələrdən etibarən həm mən, həm də nümayəndə heyətimizin üzvləri çox isti münasibəti hiss edirik. Biz qardaşlarımızın yanına gəlmişik və bu gün burada hər şey öz evimizdəki kimidir. Ölkə inkişaf edir, böyük dəyişikliklər müşahidə edirik. Öziz qardaşlar, dostlar və çox yaxın xalqlar olaraq biz Özbəkistanda Azərbaycanın uğurlarına ürəkdən sevinirik.

İqtisadiyyat artır, investisiyalar artır və bütün bunlar Azərbaycan Prezidenti, dostum və qardaşım İlham Heydər oğlunun gündəlik, yorulmaz əməyinin bəhrələridir. Azərbaycanda həyata keçirilən bir çox işləri öyrənir, təhlil edir və bu təcrübəni mənimsəyirik. Keçən il İlham Heydər oğlunun tarixi səfərindən sonra bir Müttəfiqlik münasibətləri haqqında Müqavilə imzaladıq. Siz bilirsiniz ki, bu, diplomatiya və siyasətdə ən böyük nailiyyətdir. Nə barədə razılaşırıqsa, onu da icra edirik, həll edirik.

Bugünkü səfər də tarixi xarakter daşıyacaq. Biz səfirliyin binasını açırıq. Bu, çox şeydən xəbər verir. Bu, tamam başqa

bir layihədir. Mən bu layihəni dəfələrlə müzakirə etmişəm, çünki o, Azərbaycanın standartlarına uyğun olmalıdır. Bu gün səfirliyin binasını açacağıq və İlham Heydər oğlu da bunu qiymətləndirməlidir. Bizim inşaatçılar çox çalışdılar, çünki biz Bakının

və bütün şəhərlərin necə tikildiyini görürük. İndicə Qarabağ haqqında söhbət açıldı. Füzulidə məktəb tikməyə başlayanda Azərbaycan layihələrinə layiq olmalı idik. Biz istəyirdik ki, bu, uşaqlar üçün ən gözəl yer olsun. Fikrimcə, buna nail olduq, çünki açılış zamanı uşaqların gözlərindəki sevinci gördüm və bu, bizim birlikdə nail olduğumuz ən böyük işdir.

Bu gün biz danışıqlarda bütün məsələləri – beynəlxalq, regional, ikitərəfli, həssas məsələləri müzakirə etdik. Çünki bugünkü qeyri-sabit dünyada məsləhətləşmək, fikir mübadiləsi aparmaq lazımdır. Məmnuniyyətlə demək istəyirəm ki, ciddi məsələlər üzrə fikirlərimiz üst-üstə düşür. Biz bu fikirləri bütün platformalarda irəli aparacağıq, çünki bu gün birləşməli, Azərbaycan və Özbəkistan xalqları üçün vacib olan məsələləri həll etməliyik. Biz bütün istiqamətlər üzrə ətraflı danışdıq. Buraya energetika, nəqliyyat kommunikasiyaları, dağ-mədən sənayesi daxildir. Mədəniyyət və təhsil mübadilələri barədə danışdıq. Bilirsiniz, mən çox məmnunam. Mən İlham

Heydər oğluna, həmçinin dedim ki, biz telefon danışıqlarımızda, beynəlxalq platformalarda görüşlərimizdə, oradakı vəziyyət necə olursa-olsun, ikitərəfli hədəflərimizdən danışıq.

Bu gün məmnuniyyətlə qeyd etmək istəyirəm ki, real nəticələr var. Bütün razılaşmalarımız icra olunur. Bu gün də qarşıya iddialı hədəflər qoyduq, layihə portfelimiz böyük idi. Fondumuz işləyir, bir çox layihələr əməldə həyata keçirilir. Real nəticələr var. Belə ki, biz bütün bu məsələləri həll etdik.

Hörmətli jurnalistlərə demək istəyirəm ki, gələcək üçün çox böyük iddialı bir proqramımız var. Bir daha İlham Heydər oğluna təşəkkür edirəm ki, Azərbaycanda olan sahibkarlarımızı və bütün birgə layihələrimizi dəstəkləyir. Bilirsiniz, bu, iki ölkənin qarşılıqlı dəstəyidir. Bu gün sevinclə demək istəyirəm ki, ötən ay Xivədə “Baxşı” müsabiqəsi keçirildi və Azərbaycandan gələn ansambl Qran-Pri qazandı. Bu da göstərir ki, biz birlikdə irəliləyirik.

Mən, həmçinin futbol komandamıza görə də İlham Heydər oğluna çox təşəkkür edirəm. Bu, təsədüfi deyil, çünki biz İlham

Heydər oğlu ilə idman barədə çox danışıq. Azərbaycanın minifutbol üzrə yığmasını bir daha təbrik edirəm. Onlar dünya çempionu oldular. Təbrik edirəm. Biz Azərbaycan futbolçularının uğurlarına sevinirik. Qərara aldıq FIFA-ya birlikdə müraciət edək ki, Azərbaycan və Özbəkistan bu kateqoriyada futbol üzrə dünya çempionatını birgə təşkil etsinlər. Düşünürəm ki, bu, gələcəyimiz üçün ortaq uğur olacaq.

Qeyd etmək istəyirəm ki, danışıqlarımızdan, nailiyyətlərimizdən, birgə işlərimizlə bağlı bütün məsələlər üzrə perspektivli qərarlarımızdan çox məmnunam. Əziz qardaşım İlham Heydər oğluna belə məzmunlu, dostcasına və qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığa görə təşəkkürümü bildirirəm. İlham Heydər oğlu bizə başqa cür yanaşır və biz bütün bunları qiymətləndiririk. Özbəkistan və Özbəkistan Prezidenti də eyni münasibət bəsləyir. Bizim yaxşı nəticələrimiz var. Mən əminəm ki, gələcək üçün yaxşı perspektivlərimiz olacaq.

Çox sağ olun!

Bakıda “Özbəkistan” parkının təməli qoyulub

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Özbəkistan Respublikasının Prezidenti Şavkat Mirziyoyev iyulun 2-də Bakıda “Özbəkistan” parkının təməlini qoyublar.

“Özbəkistan” parkı böyükmiqyaslı mədəni-rekreasiya layihəsidir. Burada Özbəkistanın, o cümlədən Daşkənd, Səmərqənd, Buxara, Xivə və Kokand regionlarının zəngin tarixini, memarlığını və mədəniyyətini əks etdirəcək nadir mühit yaradılacaq. Sahəsi 5 hektar olacaq park Özbəkistanın xəritəsi formasında salınacaq. Burada muzey, kinoteatr, amfiteatr, qüllə, Özbəkis-

tanın milli mətbəx nümunələrinin təqdim olunacağı restoran və kafelər, ticarət zonası, suvenir və hədiyyələr mağazaları, zoo-park, mehmanxana da fəaliyyət göstərəcək. Parkın əsas obyektləri Buxara, Səmərqənd və Xivədəki memarlıq nümunələri olacaq. Qeyd edək ki, “Bakı Ağ Şəhər”də salınacaq bu park Azərbaycan və Özbəkistan dövlətləri və xalqları arasında tarixən mövcud olan qardaşlığın, dostluğun rəmzidir. Bu parkın salınması ilə xalqlarımızın mədəni əlaqələri daha da möhkəmlənəcək.

*

Sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Özbəkistan Prezidenti Şavkat Mirziyoyev “Bakı Ağ Şəhər”də olublar.

Prezidentlər İlham Əliyev və Şavkat Mirziyoyev Özbəkistanın Azərbaycan­dakı səfirliyinin yeni binasının açılışında iştirak ediblər

İyulun 2-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Özbəkistan Respublikasının Prezidenti Şavkat Mirziyoyev bu ölkənin Azərbaycan­dakı səfirliyinin Bakıda yeni binasının açılışında iştirak ediblər.

Dövlət başçıları Özbəkistan səfirliyinin yeni binasının açılışını bildirən rəsmi lenti kəsiblər.

Prezidentlər İlham Əliyev və Şavkat Mirziyoyev səfirliyin binasının infrastrukturunu ilə tanış oldular, burada diplomatlar üçün yaradılmış şəraitə baxdılar. Müasir tələblərə cavab verən yeni kompleks iki qardaş ölkə arasında çoxtərəfli strateji tərəfdaşlıq münasibətlərinin və mütərəfliyin gələcək inkişafına yönəlib.

Bina ilə tanışlıqdan sonra Prezidentlər İlham Əliyev və Şavkat Mirziyoyev səfirliyin Fəxri qonaqlar kitabına ürək sözlərini yazdılar.

Azərbaycan və Özbəkistan prezidentləri “Sea Breeze” istirahət mərkəzində olublar

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Özbəkistan Respublikasının Prezidenti Şavkat Mirziyoyev iyulun 2-də Xəzər dənizinin sahilində yerləşən “Sea Breeze” istirahət mərkəzində olublar.

“Sea Breeze”-in təsisçisi Emin Ağalarov Azərbaycanın və Özbəkistanın dövlət başçılarına kurort ərazisində həyata keçirilən və qarşıdakı dövr üçün planlaşdırılan layihələr barədə məlumat verib.

Hazırda 500 hektar ərazini əhatə edən “Sea Breeze”-də indiyədək 3 milyon kvadratmetrdən çox yaşayış və kommersiya da-

şınmaz əmlak layihəsi həyata keçirilib və istifadəyə verilib. Ötən dövr ərzində kompleksin ərazisində 500-dən artıq daşınmaz əmlak obyekti tikilib. Ərazidə artıq 20 min sakin yaşayır və 2028-ci ilə qədər onların sayı 50 mindən çox olacaq. Bütövlükdə layihə tam başa çatdırıldıqdan sonra burada 500 min sakin yaşayacaq. Bundan başqa,

ümumilikdə, 50 hektar sahəni əhatə edən aypara şəklində nadir süni yarımadaanın yaradılması nəzərdə tutulub.

İstirahət zonaları, parklar və çimərliklər üçün artıq 150 hektardan çox ərazi ayrılıb. Kurort-şəhərdə sakinlər və qonaqlar üçün rahat şəraitin yaradılması, eləcə də onların asudə vaxtının səmərəli təşkili məqsədilə zəruri infrastruktur qurulub, məktəb, uşaq bağçası, xəstəxana tikilib. Aparılan abadlıq işləri çərçivəsində təxminən 10 milyon bitki və ağac əkilib, nəticədə yaşıllıq sahələrinin ümumi ərazisi 300 hektara çatıb.

Bakının mərkəzindən cəmi 30 dəqiqəlik məsafədə yerləşən və müxtəlif formatda çoxsaylı daşınmaz əmlak obyektlərini bir araya gətirən “Sea Breeze” dünya miqyasında nadir layihə hesab olunur. Onun əsas layihələri sahilboyu yerləşir.

Hazırda “Sea Breeze” ərazisində 6560 nəfər işlə təmin olunub, gələcəkdə bu rəqəmin əhəmiyyətli dərəcədə artırılması planlaşdırılır. Layihəyə qoyulan ümumi investisiyanın həcmi artıq 3 milyard ABŞ dollarına çatıb, növbəti beş ildə isə 10 milyard dollardan çox sərmayə cəlb olunması nəzərdə tutulur. Qeyd edək ki, ərazidə məşhur özbək brendi olan “The Choyxona” restoranı da fəaliyyət göstərir.

Həmçinin Emin Ağalarov Çarvak su anbarında həyata keçiriləcək “Sea Breeze Uzbekistan” layihəsinin yenilənmiş master-plan konsepsiyasını təqdim edib.

AZƏRTAC

Azərbaycan–Özbəkistan strateji tərəfdaşlığı: ortaq tarixdən ortaq gələcəyə

Azərbaycan bu gün Cənubi Qafqazda sabitliyin, təhlükəsizliyin və inkişafın əsas dayacağına çevrilib. Uğurlu daxili və xarici siyasət nəticəsində ölkəmiz yalnız regionda deyil, global miqyasda da etibarlı tərəfdaş kimi qəbul olunur. Bu realiaqlar fonunda Azərbaycan Mərkəzi Asiya ölkələri ilə əlaqələrin möhkəmləndirilməsinə xüsusi önəm verir. Bu sırada Özbəkistanla münasibətlər strateji mahiyyət daşıyır.

Azərbaycanla Özbəkistanı yalnız siyasi və iqtisadi maraqlar deyil, həm də tarixi köklər, mədəni və dini ortaq dəyərlər birləşdirir. Hər iki xalq əsrlər boyu bir-birinə dayaq olub. Əlişir Nəvainin Nizami Gəncəvidən ilham alması, Bakıda inşa edilmiş Buxara karvansarası, Qarabağdan çıxmış Yusif ibn Məhəmmədcən Qarabağının Səmərqənddə dəfn olunması kimi faktlar ortaq yaddaşın göstəriciləridir.

Sovet dövründə də bu əlaqələr davam edib. 1930-cu illərin repressiyalarından qurtulan minlərlə azərbaycanlı Özbəkistanda sığınacaq tapıb. 1966-cı il Daşkənd zəlzələsinin bərpasında azərbaycanlı mütəxəssislərin iştirakı isə xalqlarımız arasında humanitar həmrəyliyin daha bir nümunəsidir.

Müstəqillik illərində bu münasibətlər yeni mərhələyə qədəm qoyub. Ümummillə lider Heydər Əliyevlə Prezident İslam Kərimov arasında qurulan dostluq bu əlaqələrin əsasını təşkil edib. 1997-ci ildə Ulu öndərin Özbəkistana səfəri strateji tərəfdaşlıq yolunda mühüm addım olub. Bu siyasət Prezident İlham Əliyev və Prezident Şavkat Mirziyoyevin birgə sayələri ilə daha da güclənib.

İki ölkə daim bir-birinin suverenliyini və ərazi bütövlüyünü dəstəkləyib. Özbəkistan 2008-ci ildə Azərbaycanın işğal altındakı torpaqları ilə bağlı BMT qətnaməsinin lehinə səs verən yeganə Mərkəzi Asiya dövləti olub. 2021-ci ildə TDT Zirvəsində Prezident Mirziyoyev Azərbaycana Qarabağın azad olunması münasibətilə təbrik edib. Füzulidə inşa edilən və 2023-cü ildə açılışı olan Mirzə Ulucbəy adına məktəb bu qaradışlığın əyani ifadəsidir.

Son illər ikitərəfli səfərlər intensiv xarakter alıb. Təkcə 2022-ci ildə Prezident İlham Əliyev Özbəkistana üç dəfə səfər edib. Tərəflər arasında nəqliyyat, energetika, ticarət, logistika və humanitar sahələrdə əməkdaşlıq güclənib. “Azərbaycan və Özbəkistan hökumətləri arasında beynəlxalq avtomobil əlaqələri haqqında Saziş” bu baxımdan mühüm sənəddir.

2024-cü ilin avqustunda Prezident Şavkat Mirziyoyevin Azərbaycana dövlət səfəri əlaqələrin tarixində yeni səhifə açdı. Onun Füzuli və Şuşaya səfəri və imzalanan sənədlər strateji tərəfdaşlığın çoxşaxəli inkişafını təsdiqlədi.

Bundan əlavə, 2024-cü ilin noyabrında COP29 çərçivəsində Bakı şəhərində Azərbaycan, Qazaxıstan və Özbəkistan prezidentlərinin üçtərəfli görüşü baş tutdu. Görüş zamanı “yaşıl” enerji sahəsində strateji əməkdaşlığa dair saziş imzalandı. Bu sənəd

gələcək texnoloji və ekoloji əməkdaşlıq üçün mühüm yol xəritəsidir.

Ötən müddətdə Azərbaycan və Özbəkistan arasında 170-dən çox sənəd imzalanıb. Bu hüquqi baza, eləcə də liderlər arasında olan yüksək səviyyəli etimad münasibətləri gələcək əməkdaşlığın daha da möhkəmlənməsinə zəmanət verir. Eyni soy-kök və ortaq tarixə söykənən Azərbaycan–Özbəkistan əlaqələri bu gün Türk dünyasının həmrəyliyinə də real töhfə verir.

Şübhə yoxdur ki, bu qaradışlıq münasibətləri gələcəkdə də davam edəcək, xalqlarımızın rifahına və regionda dayanıqlı əməkdaşlığa xidmət göstərəcək.

Əli Əsədov Əfqanıstanın Baş nazirinin müavini ilə görüşüb

Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Əli Əsədov iyulun 2-də Əfqanıstanın Baş nazirinin müavini Əbdül Qani Baradarla görüşüb.

Görüşdə Xankəndi şəhərində keçirilən İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının (İƏT) 17-ci Zirvə görüşünün əhəmiyyətinə toxunulub.

Ölkəmizin 1992-ci ildə İƏT-ə qoşulduğu gündən regionda əməkdaşlığın inkişafına xidmət edən müxtəlif təşəbbüslərdə fəal iştirak etdiyi bildirilib. Qeyd edilib ki, Azərbaycanın müəllifi olduğu və iştirak etdiyi iqtisadi, enerji və nəqliyyat layihələri bütün İƏT ölkələri üçün faydalıdır.

Görüş zamanı Azərbaycan ilə Əfqanıstan arasında iqtisadi, ticarət, tranzit və humanitar sahələrdə əməkdaşlıq imkanları müzakirə olunub.

Eyni zamanda, Azərbaycan-Özbəkistan-Əfqanıstan üçtərəfli əməkdaşlıq formatı çərçivəsində qarşılıqlı maraq doğuran məsələlər nəzərdən keçirilib.

XQ

Əli Əsədov Şimali Kiprin Prezidenti Ersin Tatarla görüşüb

Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Əli Əsədov iyulun 2-də Şimali Kipr Türk Cümhuriyyətinin Prezidenti Ersin Tatar ilə görüşüb.

Görüşdə İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatında müşahidəçi dövlət statusuna malik olan Şimali Kiprin Prezidentinin İƏT-in

Xankəndi şəhərində keçirilən 17-ci Zirvə görüşündə iştirakının önəmi vurğulanıb. Azərbaycan Respublikası ilə Şimali

Kipr Türk Cümhuriyyəti arasında son dövrdə müxtəlif səviyyələrdə qarşılıqlı səfərlərin həyata keçirildiyi qeyd edilib.

Söhbət zamanı bir sıra sahələrdə əməkdaşlıq məsələləri müzakirə olunub.

XQ

Ersin Tatar AzTU-nun Fəxri doktoru oldu

Şimali Kipr Türk Cümhuriyyətinin Prezidenti Ersin Tatar Azərbaycan Texniki Universitetinin Fəxri doktoru diplomunun təqdim edilməsi mərasimi keçirilib.

Ersin Tatarın Türk dünyası birliyi üçün xidmətlərindən danışan AzTU-nun rektoru Vilayət Vəliyev onun qardaş xalqların bir-birinə daha da yaxınlaşması, milli dəyərlərin qorunması və gələcək nəsillərə ötürülməsi istiqamətində ardıcıl və qətiyyətli fəaliyyətini xüsusi vurğulayıb.

AzTU-nun elmi katibi Vəfa Rzaeyeva universitetin Elmi şurasının 2025-ci il iyunun 12-də Şimali Kipr Türk Cümhuriyyətinin Prezidenti Ersin Tatar Fəxri doktor diplomunun verilməsi ilə bağlı qərarını oxuyub. Vilayət Vəliyev Ersin Tatar Fəxri doktor diplomunu təqdim edib.

Şimali Kipr Türk Cümhuriyyətinin Prezidenti bu mötəbər diplomu alması ilə bağlı təşəkkürünü bildirib. O, gündən-günə inkişaf edən Şimali Kipr Türk Cümhuriyyəti və Azərbaycan münasibətlərindən də danışdı. Bu münasibətlərin inkişafında Prezident İlham Əliyevin böyük xidmətləri və dəstəyini xüsusi vurğulayan Ersin Tatar bir daha Azərbaycan dövlətinə, Prezidentinə və xalqına təşəkkürünü bildirib.

XQ

Milli Məclisin komissiyası ölkəmizə qarşı informasiya kampaniyasını pisləyib

Milli Məclisin Xarici müdaxilələrə və hibrid təhdidlərə qarşı komissiyası ölkəmizə əleyhinə qarşı aparılan informasiya kampaniyasına dair açıqlama yayıb.

Açıqlamanı təqdim edirik: “Milli Məclisin Xarici müdaxilələrə və hibrid təhdidlərə qarşı müvəqqəti komissiyasının öz səlahiyyətləri çərçivəsində apardığı monitorinqlər nəticəsində müəyyən edilib ki, Rusiyanın Yekaterinburq şəhərində həmvətənlərimizə qarşı edilən qanunsuz hərəkətlərdən sonra Rusiya mediasında, habelə teleqram platformasında müxtəlif xəbər kanalları və şəxslər tərəfindən Azərbaycana və Rusiyada yaşayan azərbaycanlılara qarşı geniş informasiya kampaniyası başlandı.

Araşdırmalarımız zamanı soydaşları-

mıza göstərilən aqressiv davranış və qeyri-insani münasibətin adıçکیلən resurslarda da geniş təbliğ olunması və Azərbaycana qarşı qeyri-dost addımların atılması ilə bağlı təxribatçı çağırışlar müşahidə edilib.

Xarici müdaxilələrə və hibrid təhdidlərə qarşı müvəqqəti komissiya Milli Məclisin müvafiq komitələri, Aparatı və digər dövlət orqanları ilə əlaqələndirilmiş şəkildə ölkəmizə qarşı aparılan dezinformasiya kampaniyaları ilə bağlı qabaqalıcı tədbirlər görür.

Komissiya davam edən informasiya kampaniyasının fonunda vətəndaşlarımızı

və xaricdə yaşayan həmvətənlərimizi yalnız Azərbaycanın dövlət qurumları və rəsmiləri tərəfindən verilən məlumatlara istinad etməyə və inanmağa çağırır”.

XQ

Rusiyadan cinayətkarların cəzalandırılacağını gözləyirik

Rusiya Federasiyasının Azərbaycandakı fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Mixail Yevdokimov Xarici İşlər Nazirliyinə çağırılıb.

Xarici işlər nazirinin müavini Araz Əzimov ilə keçən görüşdə Rusiya tərəfinin iki ölkə arasında münasibətlərə xələl gətirən qeyri-dost hərəkətləri və addımları ilə bağlı etiraz qarşı tərəfin diqqətinə çatdırılıb.

İyunun 27-də Yekaterinburq şəhərində azərbaycanlıların yaşadığı evlərə Rusiya hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən həyata keçirilən basqınlar zamanı qanunazidd əməllər nəticəsində iki həmvətənimizin həlak olması və bəzilərinin ağır bədən xəsarətləri nəticəsində yaralanması ilə bağlı dərin narahatlıq bir daha diqqətə çatdırılıb.

Baş vermiş hadisə ilə bağlı Rusiyanın izahatının həlak olmuş həmvətənlərimizin üzərində olan kəskin zorakılıq izləri və ekspertiza rəyi ilə ziddiyyət təşkil etdiyi bildirilib. Reydlərlə bağlı Rusiya mediasında etnik dözümsüzlük təzahürlərinin müşahidə olunduğu, azərbaycanlılara münasibətdə “etnik cinayətkar qrup” kimi ifadələrdən istifadənin qəbul edilməz olduğu vurğulanıb. Həmçinin Azərbaycanın Rusiya hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən yol verilmiş qanun pozuntuları ilə bağlı Rusiya tərəfindən hərtərəfli və obyektiv araşdırma aparılacağını və günahkarların cəzalandırılacağını gözlədiyi bir daha diqqətə çatdırılıb. Bununla bağlı Azərbaycan tərəfinin mövqeyinin Rusiyanın daxili işlərinə müdaxilə kimi qələmə verilməsinin əsassız olduğu qeyd edilib.

Görüş zamanı Azərbaycan tərəfindən “Sputnik-Azərbaycan”ın ofisində həyata keçirilən tədbirlərlə bağlı Rusiya tərəfinin iradlarının əsassız olduğu bildirilib, “Sputnik-Azərbaycan”a münasibətdə görülməli tədbirlərin Azərbaycanın qanunvericiliyinə uyğun şəkildə həyata keçirildiyi və hazırda istintaq tədbirlərinin davam etdiyi qeyd olunub.

Ötən ilin sonundan münasibətlərə mənfi təsir edən Azərbaycan Hava Yollarına məxsus təyyarənin Rusiyanın hava məkanında vurulmasından sonra zəruri müvafiq tədbirlərin görülməməsinin və real vəziyyətin təhrif edilməsi cəhdlərinin, eləcə də Rusiya mediasında bir sıra rəsmi şəxslər və media nümayəndələri vasitəsilə ölkəmizə qarşı dezinformasiya kampaniyasının aparılmasının qəbul edilməz olduğu bildirilib. Ölkəmizin bu fəlakətlə bağlı Rusiya tərəfindən tam və şəffaf araşdırma aparılmasını, təqsirkarların müəyyənləşdirilərək məsuliyyətə cəlb olunmasını, zərərçəkənlərə kompensasiya ödənilməsinə gözlədiyi, bu addımların ikitərəfli münasibətlərdəki mənfi əhvali-ruhiyyənin aradan qaldırılması üçün böyük əhəmiyyət kəsb etdiyi vurğulanıb.

Görüşdə, həmçinin son 4-5 ayda Rusiyanın ictimai-siyasi nümayəndələri və media qurumları tərəfindən ölkəmizin suverenliyinə, ərazi bütövlüyünə, Azərbaycan xalqına qarşı bəyanat və çıxışlarının

ikitarəfli münasibətlərə mənfi təsir edən amillər sırasında olduğu qeyd edilib. Beləliklə, Rusiya Federasiyasının yuxarıda sadalanan hərəkətlərinin iki ölkə arasında dostluq və qarşılıqlı hörmət ruhuna zidd olduğu, əlavə gərginliyin yaranmasına səbəb olduğu və ikitərəfli münasibətlərə mənfi təsir göstərdiyi səfirin diqqətinə çatdırılıb.

Rusiya tərəfi ölkələrimiz arasında ikitərəfli münasibətlərdə gərginliyin və mənfi əhvali-ruhiyyənin aradan qaldırılması məqsədilə müvafiq tədbirlər görməyə çağırılıb.

*

Rusiya Federasiyası Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat katibinin və Rusiyanın ölkəmizdəki səfirliyinin 2 iyul tarixli bəyanatlarında guya Azərbaycanda səfərdə olan Rusiya vətəndaşlarına və onların ailə üzvlərinə qarşı hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən fiziki güc tətbiq edildiyi, habelə həbs olunmuş Rusiya vətəndaşlarına konsulluq dəstəyinin göstərilməsi ilə bağlı Rusiyanın rəsmi müəciətlərinə Azərbaycan tərəfindən cavab verilmədiyi iddiaları əsassızdır.

Bu barədə Azərbaycan XİN-in Mətbuat xidməti idarəsinin rəisi Ayxan Hacızadə bildirib.

“Azərbaycan tərəfindən saxlanılan və həbs edilmiş qruplaşmalar, eləcə də ölkəmizdə qanunsuz fəaliyyət göstərən “Sputnik-Azərbaycan” filialında çalışan Rusiya vətəndaşları ilə bağlı Azərbaycan tərəfinin rəsmi mövqeyi ictimaiyyətə açıqlanıb.

Konsulluq dəstəyi məsələsinə gəldikdə, Rusiya tərəfindən 30 iyun və 1 iyul tarixlərində XİN-ə daxil olmuş müraciətlər dərhal aidiyyəti dövlət qurumuna ünvanlanıb və həbs olunmuş şəxslərin kimliyi və təhqiqat apararı səlahiyyətli qurum barədə müvafiq məlumat Azərbaycan Respublikası ilə Rusiya Federasiyası arasında Konsulluq Konvensiyasının 39-cu maddəsinin 1-ci bəndinə əsasən Rusiya tərəfinə təqdim olunub. Ümumilikdə, konvensiyaya uyğun olaraq müraciətlərə baxılması müddəti Rusiya tərəfinə məlumdur”, - deyər Ayxan Hacızadə bildirib.

Onun sözlərinə görə, Rusiyanın müxtəlif şəhərlərində saxlanılan və cəzaçəkmə müəssisələrində olan Azərbaycan vətəndaşları ilə konsulluq görüşlərinin təşkil olunması üçün dəfələrlə edilmiş müraciətlərimizə Rusiya tərəfindən cavabların həftələrlə gecikdirilməsini Azərbaycan tərəfi heç zaman ictimailəşdirərək siyasiləşdirməyib: “Qeyd edilənləri nəzərə alaraq, Rusiya tərəfini vəziyyəti süni şəkildə daha da gərginləşdirən addımlardan və bəyanatlardan çəkinməyə çağırırıq”.

XQ

Yekaterinburqda yeddinci azərbaycanlı həbs edilib

Yekaterinburqun Lenin Rayon Məhkəməsi istintaqın vəsatətini təmin edərək Azərbaycan diasporunun üzvlərinə qarşı iş üzrə yeddinci təqsirləndirilən şəxs Kamal Səfərov barəsində həbs qətimkan tədbiri seçib.

Bu barədə məhkəmənin mətbuat xidmətindən məlumat verilib. Rəsmi açıqlamaya görə, Səfərov barəsində 2025-ci il

iyulun 19-dək müddətə həbs qətimkan tədbiri seçilib.

Vətənə, xalqa xidmətin təntənəsi

Azərbaycan Polisinin yaranmasının 107-ci ildönümü münasibətilə daxili işlər naziri general-polkovnik Vilayət Eyvazov və nazirliyin rəhbər heyəti Fəxri xiyabana gələrək ulu öndər Heydər Əliyevin abidə kompleksi önünə əkilmiş qayabir. Görkəmli oftalmoloq alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın xatirəsi ehtiramla yad edilib.

Respublikanın ərazi bütövlüyü və suverenliyi uğrunda canlarından keçmiş mərd mübarizlərin uyuduğu Şəhidlər xiyabanı da ziyarət olunub.

Daxili İşlər Nazirliyinin Polis Akademiyasında "Polis Günü"nə və 2024-2025-ci tədris ilinin buraxılışına həsr olunmuş təntənəli mərasim keçirilib.

Tədbirdə əvvəlcə xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin, habelə respublikamızın ərazi bütövlüyü uğrunda şəhidlik zirvəsinə ucalmış və xidməti vəzifələri yerinə yetirərək həlak olmuş polis əməkdaşlarının xatirəsi yad olunub.

Sonra peşə bayramı münasibəti ilə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin təbriklərini və ən xoş arzularını şəxsi heyətə çatdıran gene-

ral-polkovnik Vilayət Eyvazov ötən 107 ildə polisin keçdiyi şəərəfli və zəngin xidmət yolundan, yaratdığı dəyərləli ənənələrdən, xüsusən ulu öndər Heydər Əliyevin respublikaya rəhbərlik etdiyi dövrlərdə daxili işlər orqanlarının fəaliyyətinin təşkili, milli ruhlu vətənpərvər kadrlarla möhkəmlənməsi sahəsində görülən mühüm işlərdən danışdı.

O, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin xüsusi diqqət və qayğısı sayəsində Daxili İşlər Nazirliyində güclü və müasir maddi-texniki baza yaradıldığını, zamanın çağırışlarından irəli gələn struktur dəyişiklikləri aparıldığını, şəxsi heyətin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi, peşə hazırlığının artırılması sahəsində sistemli tədbirlərin həyata keçirildiyini və əməliyyat-xidməti fəaliyyətin

vətəndaş məmnunluğunun təmini prinsipləri üzərində qurulması ilə bağlı həyata keçirilmiş tədbirləri vurğulayıb.

Cinayətkarlığa, onun transmilli növlərinə qarşı mübarizədə, asayişin və tə-

lüksazliyin təmin olunmasında önəmli xidmətləri ilə seçilən polis orqanlarının hər bir şəxsin qanuni mənafeyini, hüquq və azadlığının müdafiəsini yüksək səviyyədə təmin etdiyini qeyd edib.

Xidməti vəzifələrin dəqiq və qüsursuz yerinə yetirilməsində dürüstlük, prinsipiallıq və məsuliyyət kimi keyfiyyətlərin böyük önəm kəsb etdiyi, cinayətlərin açılmasının yüksək səviyyədə saxlanılmasının, hüquqpozmalarnın profilaktikasının daha da yaxşılaşdırılmasının, orqan və hissələrin mürəkkəb şəraitdə xidmət aparmaq bacarıqlarının artırılmasının, bütövlükdə xalqa xidmət funksiyalarının daha təkmil icrası üçün əlavə tədbirlərin həyata keçirilməsinin başlıca vəzifələr olduğu şəxsi heyətin diqqətinə çatdırılıb.

Müzəffər Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi altında möh-

təşəm qələbəmizlə nəticələnmiş Vətən müharibəsindən sonra regionda yeni real-lıqların yarandığı vurğulanaraq işğaldan azad edilmiş ərazilərdə "Böyük Qayıdış"ın gerçəkləşməsi üçün polis orqanlarının, o cümlədən Daxili Qoşunların fəaliyyətinin mövcud vəziyyətə uyğunlaşdırıldığı, asayişin və təhlükəsizliyin etibarlı təmin edildiyi, xidmətin böyük əzm və peşəkarlıqla davam etdirildiyi qeyd olunub.

Xidməti vəzifələrin icrasında daxili işlər orqanlarına hər zaman yardımçı olan, polisin peşə bayramının sevincini bölüşən vətəndaşlara, daxili işlər orqanlarının veteranlarına, dövlət qurumlarının rəhbərlərinə və əməkdaşlarına, qeyri-hökumət təşkilatlarının və media nümayəndələrinə təşəkkür ifadə olunub.

Qazanılan uğurlarda Azərbaycan polisinin müasir dünyagörüşlü yeni nəslini

Vətənə, dövlətə, xalqa sevgi və xidmət ruhunda yetişdirən Polis Akademiyasının ro-lunu xüsusi qeyd edən daxili işlər naziri məzunları təhsili başa vurmaları münasibətilə təbrik edib, eləcə də bu təhsil müəssisəsini baş leytenant rütbəsi ilə bitirmiş məzunlara fərqlənmə diplomlarını təqdim edib.

General-polkovnik V.Eyvazov təntənəli mərasimin iştirakçıları adından Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevi əmin edib ki, öz andına həmişə sadıq olan daxili işlər orqanları bundan sonra da Vətənə və xalqa şəərəflə xidmət edəcək, bu yolda qüvvə və bacarığını əsirgəməyəcəklər.

Təntənəli tədbir şəxsi heyətin mətin addımlarla tribuna qarşısından keçidi ilə yekunlaşıb.

XQ

Baş Prokurorluqda brifinq

Yekaterinburq cinayəti ölkəmizdə dərinədən araşdırılır

İyulun 1-də Azərbaycan Respublikasının Baş Prokurorluğu Rusiya Federasiyasının hüquq-mühafizə orqanlarının əməkdaşları tərəfindən iki azərbaycanlının – Hüseyn və Ziyəddin Səfərov qardaşlarının Yekaterinburqda xüsusi amansızlıqla qətlə yetirilməsi faktı üzrə cinayət işi başladığını açıqlayıb. Hadisə ilə bağlı ilkin istintaq materialları və mediada yayılan məlumatlar əsasında genişmiqyaslı araşdırma aparılır.

Baş Prokurorluğun İstintaq İdarəsinin rəisi Nemət Əvəzovun dünən keçirilən brifinqdə verdiyi məlumata görə, iyunun 27-də səhər saatlarında Rusiya Federasiyasının Milli Qvardiyasının Sverdlovsk vilayəti üzrə idarəsi, Daxili İşlər Nazirliyinin Cinayət Axtarış İdarəsi və Federal Təhlükəsizlik Xidmətinin əməkdaşları Yekaterinburq şəhərində birgə əməliyyat-axtarış tədbirləri həyata keçirib. Bu tədbirlər zamanı müxtəlif ünvanlarda yaşayan Azərbaycan Respublikası vətəndaşları və Azərbaycanəsilli şəxslər əvvəlki dövrlərdə törədilmiş qəsdən adamöldürmə cinayətlərində iştirak etməkdə şübhəli bilinərək saxlanılıblar.

Nemət Əvəzov bildirib ki, saxlanılan şəxslərə – o cümlədən Səfərov qardaşlarına qarşı əməliyyat qurumlarının əməkdaşları tərəfindən saxlanma zamanı və sonrakı mərhələlərdə bərk kütlə alətlərlə çoxsaylı zərbələr endirilib. Onlar həm nəqliyyat vasitələrində, həm də inzibati binalarda işgəncələrə məruz qoyulub, nəticədə ağır bədən xəsarətləri alıblar.

1966-cı il təvəllüdlü Hüseyn Səfərov həmin gün – iyunun 27-də, saat 15 radələrində daxil işlər orqanının inzibati binasında aldığı xəsarətlər nəticəsində vəfat edib. Onun qardaşı, 1970-ci il təvəllüdlü Ziyəddin Səfərov isə səhər saatlarında əməliyyat qurumuna məxsus avtomobilə keçirilib. Məhkəmə-tibbi ekspertizasının nəticələrinə görə, Hüseyn Səfərovun ölümünə çoxsaylı travmalar fonunda yaranmış posttravmatik və posthemorragik şok, Ziyəddin Səfərovun ölümünə isə posttravmatik şok səbəb olub.

İyunun 30-da Səfərov qardaşlarının cənazələri Bakıya gətirilib. Ölüm səbəblərinin dəqiq müəyyənləşdirilməsi məqsədilə Səhiyyə Nazirliyinin Məhkəmə-Tibbi Ekspertiza və Patoloji Anatomiya Birliyi tərəfindən təkrar ekspertiza təyin olunub.

Baş Prokurorluq beynəlxalq hüquq normalarına uyğun olaraq, Rusiya Federasiyası da daxil olmaqla müvafiq dövlətlərə hüquqi yardım sərəqləri göndərüb. Cinayət işinin effektiv aparılmasını, məsəl şəxslərin müəyyən edilərək hüquqi məsuliyyətə cəlb olunması üçün zəruri beynəlxalq əməkdaşlıq təmin ediləcək.

Nemət Əvəzov, eyni zamanda, qeyd edib ki, meyitlərlə bağlı Rusiyada müvafiq ekspertizalar keçirilib: "Bu ekspertizaların keçirilməsi onu göstərir ki, Rusiyada da artıq araşdırmalara başlanılıb. Dövlət qurumlarının səlahiyyətli şəxsləri tərəfindən belə bir zorakılığın tətbiqi nəticəsində diləndən, dinindən, vətəndaşlığından, milliyətindən asılı olmayaraq, hər hansı bir şəxs işgəncələrə məruz qalaraq öldürülsə, bu xüsusilə ağır cinayətdir. Bununla bağlı ilkin dəlillər və sübutlar bizim istintaqçılar tərəfindən toplanılıb və Rusiyanın aidiyyətli qurumlarına, 2002-ci il tarixli Konvensiyanın tələblərinə uyğun olaraq, beynəlxalq hüquqi yardım haqqında tapşırıq göndərilib. Həmin tapşırıqda da geniş və əhatəli şəkildə rusiyalı həmkarlarımızdan, ölkənin səlahiyyətli orqanlarından müvafiq istintaq hərəkətlərinin aparılmasını, materialların təqdim edilməsini, müvafiq ekspertizaların aparılmasını, baxışların keçirilməsini, sərəqlərin verilməsini, sənədlərin toplanmasını xahiş etmişik. Törədilmiş cinayətin

obyektiv şəkildə istintaqının aparılması və bütün təşirli şəxslərin müəyyən edilərək cinayət məsuliyyətinə cəlb edilməsi üçün Rusiyanın səlahiyyətli orqanları ilə qarşılıqlı təmas yaradaraq səylərimizi daha sürətli davam etdirəcəyik. Ümid edirik ki, bizim bu səylərimiz nəticə verəcək və təşirli olan şəxslər cinayət məsuliyyətinə cəlb olunacaq".

Baş Prokurorluğun Beynəlxalq Hüquqi Əməkdaşlıq İdarəsi rəisinin müavini Samirə Nəcəfzadə brifinqdə çıxışı zamanı bildirib ki, qəsdən adamöldürmə, işgəncə və qeyri-insani rəftar beynəlxalq müqavilələrin tələblərinin kobud şəkildə pozulmasına gətirib çıxarır. Həm Azərbaycan, həm də Rusiya bir çox beynəlxalq müqavilələrin və konvensiyaların üzvüdür.

S.Nəcəfzadə, vurğulayıb ki, bunlardan Birləşmiş Millətlər Təşkilatının İşgəncələrə qarşı Konvensiyasını, "Mülki və siyasi hüquqlar haqqında beynəlxalq paktı"-nı qeyd edə bilərik: "Son hadisə zamanı bu konvensiya və paktların tələbləri pozulub. Bundan başqa, Avropa İnsan Hüquqları Konvensiyasını qeyd etmək olar. Azərbaycan hazırda da bu konvensiyanın üzvüdür. Rusiya isə 2022-ci ilə qədər sözügedən konvensiyanın üzvü olub. Bu konvensiyanın tələblərinə əsasən də, Rusiyada yaşayan Azərbaycan vətəndaşları və Azərbaycanəsilli şəxslərin hüquqları pozulub".

Nemət Əvəzov, ötən ilin dekabrında Aktau yaxınlığında baş verən AZAL-a məxsus mülki təyyarənin qəzası ilə bağlı istintaqla bağlı son məlumatları da açıqlayıb. Onun sözlərinə görə, cinayət işi üzrə, təxminən, 100-ə yaxın ekspertiza təyin olunub və onların əksəriyyəti artıq icra olunub. Ekspertiza qrupunun bir hissəsi yaxın günlərdə Qazaxıstana ezam olunub və burada müvafiq orqanlarla əhatəli müzakirələr aparılıb.

Hazırda ekspertiza nəticələrinin toplanması və yekunlaşdırılması prosesi hər iki ölkənin aidiyyətli qurumlarının əməkdaşlığı çərçivəsində davam etdirilir. Gözlənilir ki, yaxın müddət ərzində nəticələr əldə olunacaq və ictimaiyyətə təqdim ediləcək.

Səbuhi MƏMMƏDOV,
David QACAĞEV (foto)
XQ

Laçında İƏT Qadınlar Forumu

İyulun 2-də Laçın şəhərində İƏT Həftəsi çərçivəsində İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının Qadınlar Forumunun açılış mərasimi keçirilib. Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Bahar Muradova Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı çərçivəsində ilk dəfə olaraq İƏT Həftəsinin və Qadınlar Forumunun Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonunda təşkil edilməsini tarixi hadisə adlandıırıb.

sahəsində əməkdaşlığın tərəfdarı olduğunu vurğulayan sədr, bu platformanı 2025-ci ildə başa çatan İƏT-in Baxış sənədinin davamı kimi və 2026-2035-ci illəri əhatə edəcək yeni inkişaf strategiyasının işlənilməsi sahəsində daha tutarlı rol oynaya bilər.

İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının Baş katibinin müavini Silapberdi Nurbərdiyev ev sahibliyinə və forumun yüksək səviyyədə təşkilinə görə minnətdarlığını ifadə edib. İƏT rəsmisi forumun həm üzv dövlətlərin

Qadınların iqtisadi imkanlarının artırılması və sosial rifahının təmin olunmasının cəmiyyətin ümumi inkişaf səviyyəsinin göstəricisi olduğunu vurğulayan komitə sədri bildirib ki, Azərbaycan daim bu sahədə mühüm təşəbbüslərlə çıxış edir və müsbət təcrübəsini paylaşmağa hazırdır. Ölkəmizdə qadın sahibkarlığının inkişafı ilə yanaşı, qadınların təhsilə çıxışı, elmdə, texnologiyada, innovasiyada fəallığının artırılması sahəsində də ciddi nəticələr əldə edilir. Laçın da daxil olmaqla azad edilmiş bölgələrdə qadınların bilavasitə iştirakı ilə müxtəlif sosial-iqtisadi layihələr həyata keçirilir.

Tarixən də Azərbaycan qadınının güclü ictimai mövqeyə malik olduğunu vurğulayan Bahar Muradova hələ 1919-cu ildə Şərqdə ilk dəfə qadınlara seçmək və seçilmək hüququnu tanıyan dövlət olduğunu bildirib. O qeyd edib ki, "Cəmiyyətin inkişafını qadınlar təşəvvür etmək olmas" – deyənlə ulu öndər Heydər Əliyev müasir Azərbaycanda dövlət qadın siyasətinin müəllifi və banisidir.

Qadın problemlərinin köklü həlli ilə bağlı ümummilli lider Heydər Əliyevin, Prezident İlham Əliyevin, Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın gerçəkləşdirdikləri davamlı tədbirlər ölkəmizdə qadınların ictimai-siyasi, iqtisadi və mədəni həyatda fəal iştirakı təşviq edən nümunəvi dövlət siyasəti formalaşdırıcıdır.

Azərbaycanın digər çoxtərəfli formatlar çərçivəsində olduğu kimi, İƏT müstəvisində də qadınların dayanıqlı inkişaf

lətlərin öz təcrübələrini bölüşməsi, həm də beynəlxalq təşkilatların töhfə verməsi baxımından mühüm platforma olduğunu qeyd edib. O, güclü iqtisadiyyatın və inklüziv cəmiyyətin qurulmasına, eləcə də dayanıqlı müqavimətin formalaşdırılmasına qadınların vacib roluu vurğulayıb. İƏT rəsmisi qadınların elmi, texnoloji və riyazi sahələrdə iştirakı artırılmasını və gender əsaslı zorakılığın qarşısının alınması sahəsində daha tutarlı tədbirlər görülməsinin prioritet istiqamətlər olduğunu da diqqətə çatdırıb.

Daha sonra BMT Baş katibinin müavini, qurumun Dayanıqlı İnkişaf Qrupunun sədri Amina J. Mohammed və BMT Baş Katibinin müavini, BMT Asiya və Sakit Okean üzrə İqtisadi və Sosial Komissiyasının icraçı katibi Armida Salsiah Alisjahbana-nın videomüraciətləri dinlənib.

Özbəkistan Respublikasının Ailə və Qadın Komitəsinin sədri Zulaixə Maxkamova çıxışında bildirib ki, forum İƏT regionuna daxil olan ölkələrin və beynəlxalq tərəfdaş dövlətlərin qadın rəhbərləri arasında konstruktiv dialoq, eləcə də gələcək əməkdaşlıq üçün etibarlı platformaya çevriləcək. O qeyd edib ki, BMT-nin Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinə uyğun olaraq Mərkəzi Asiyada "Eco-hub" vahid mərkəzinin yaradılması vacibdir.

"Qızların təhsilində dəstək gələcəyə sərməyədir" adlı filmnin nümayişindən sonra forum panel sessiyalarla davam edib.

Zərifə HÜSEYNOVA
XQ

Rusiya, Şvidkoy və mədəni yoxsullaşma

Yaxud işğalçılıqdan utanmayanlar haqqında nekroloq

Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin beynəlxalq mədəniyyətə əməkdaşlığa üzrə xüsusi nümayəndəsi Mixail Şvidkov "Interfaks" agentliyinə müsahibəsində Azərbaycanla Rusiya mədəniyyəti tədbirlərinin ləğvi məsələsi ilə bağlı mövqeyini bildirib. O, ümumən, bir çox məqamları üzərində dayanıb. Yazımızda həmin məqamlardan yalnız birinə diqqət yetirəcəyik. Beləliklə, cənab Şvidkov deyib ki, Rusiya mədəniyyəti tədbirlərinin ləğvinə dair qərar "Azərbaycanın mədəniyyət mühtəyi və mənzərəsi yoxsullaşdıracaq".

Ölkəmizin Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat katibi Ayyan Hacızadə sifə üzərində deyirdi ki, Azərbaycanın xarici siyasəti və bildirdi ki, cənab Şvidkoy Azərbaycanda dəfələrlə səfərdə olub və yüksək mədəniyyətimizə heyranlığını bildirib. "Şvidkoyun təbiriincə desək, Basta kimi Rusiya müğənnilərinin konsert proqramlarını ölkəmizin mədəniyyət mənzərəsini yaxşılaşdırdığını düşünmürük. Minilliklər boyu inkişaf edən Azərbaycan mədəniyyəti bir çox dövlətlər və xalqlar üçün nümunədir. Azərbaycan haqlı olaraq, özünü unikal tarixi və mədəniyyət abidələri, zəngin ədəbiyyatı, incəsənəti və musiqisi ilə fəxr edir".

Bəli, M.Svidkoyun dilə gətirdiyi ifadə adi sayıla bilməz və sırf imperialist yanaşma tərzinin məhsuludur. Özü də zəif məhsul. Məsələ ondadır ki, öz xalqını daim yüksəkdə tutan rus imperializmi zaman-zaman ayrı-ayrı məmləkətlərə mədəniyyət və incəsənət, bən sözlə, insan kimi yaşamaq aurası gətirdiyini iddia edib. Daha doğrusu, bən fikri başqa qaxınc kimi gündəmə gətirib. Ən başlıcası, rus imperializminin nümayəndələri və qulbəqələri bizlərə, o cümlədən, imperiya boyunduruğundakı digər xalqlara, loru dildə desək, təxminən, belə bir sual verilib: Siz kimi olmusunuz?

Ağzımızı açmağa qoymayıb, suala cavabı da özləri səsləndiriblər: Vandal, köçəri həyat tərzı sürən, daxmalarda gecələyən, evsiz-eşiksiz, dünyagörüşü dar tüfeylilər idiniz, sizlərı adam etdik.

Qeyd edək ki, haqqında söz açdığımız həyasız baxış müxtəlif üsullarla sovət dövrü kinematografiyasında da yer alıb. Məsələn, “Babək” filmindəki eşq səhnəsinə göstərək. Aydıncı r. Sovetlər Birlişinin üzdə boyan edilmis normaları özündə intim tabusu yaşadırdı. Axı, kommunist adını daşıyan şəxs əхлаqı olmalı idi. Əqləraz, təsəvvür edin, Azərbaycan-tamaşəşni xalqın qəhrəmanı olan Babəki, az qala, əqci cinsi əlaqəyə gırəkən görür. Bu, qəhrəmanın obrazını heçə endirir, məhsul, şüurltı şəkildə həmin qəhrəmanın məhsul olduə xalqın, guya, mənəvi kasadığına dair rəy formalaşdırı. Beləliklə, beyni kommunist ideologiyası ilə doldurulmuş azərbaycanlı düşünməli idi ki, sovət quruluşuna öz düzgün yaşamaq qaydası tətbiq. Hər halda, həmin dönmnin stereotiplərini

nəzərə alıb, məlum filmə Babəki, müəyyən mənada, məişət pozğunu kimi göstərən səhnəni daxil etməmək də olardı. Amma nə stereotiplər nəzərə alındı, nə də filmin gerçək mahiyyəti.

Bəli, SSRİ “palitbüro”sunun kluarlarında, ölkənin ali rəhbərliyində tam əqləxsizliyin hökm sürdüyü, müxtəlif eybəcərliklərin pərdələndiyi bir zamanda sovet quruluşunun Azərbaycanı, guya, mənəvi zənginlik gətirdiyi iddia olunurdu. Əlbəttə, zaman keçdikcə təkcə Azərbaycanı kinosu deyil, ümumən insanəti dövrün saxtılıqlarına qarşı cəbhə açan yaradıcıluq nümunələrinə üstünlük verdi. Prosesi başlandı an xalqımız ümummilli lideri Heydər Əliyev oldu. Ulu öndörin 1969-cu ildə respublikamıza rəhbərliyə gəlişindən sonra SSRİ-nin dövlət “məhiyyətinin” ədəbiyyatı və insanəti müstəvisindəki total ifşasına start verildi. Heydər Əliyev bu ifşanın, bələdəmək mümkündür, zəhin müəlliflərini despotizmin pəncəsindən qorudu.

Bəli, sovet dövründə yaradıcılıq adamlarımız məhz ulu öndər Heydər Əliyevin şəxsi sərəfətində özlərinin potensiallarını düzgün reallaşdırmaq şansı qazandırlar və nəticə etibarilə ərsəyə gəlmiş sənət əsərləri milli özünüdörməyə müstəsna töhfələr verdi. O milli özünüdörmək ki, yekunda XX əsrdə ikinci dəfə dövlət müstəqilliyimizə qovuşmamız üçün qarı rolunu oynadı...

Ancaq SSRİ-yədək, daha doğrusu, sovet Rusiyanının ölkəmizi işğalınadək yayılmışı zaman kəsiyi var. 1918-ci ildə qurulmuş Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti cəmi iki il ölmür sürdü. Amma o iki il qədər mədəniyyətimizin incəsənət müstəvisində törənməni baxımından çoxsaylı sənət nümunələrinə şahidlik etdi. Yəni, Stalin vaxtına "Azərbaycan yarımatriarxal feodal ölkəsi" deyib xalqımızı məsxərə predmetinə çevirəndə, yumşaq desək, düz eləmidir.

Əlbəttə, AXC-yədək olan müddətin təhlili göstərir ki, Azərbaycan cəmiyyətinə təşkilatçılıq və idarəetmə sahələrində təhsil, mədəniyyət, iqtisadiyyat, məişət və digər sahələrdə böyük uğurlar qazanmışdır. Bu, Azərbaycanın müstəqilliyi üçün böyük töhfədir. Lakin, Azərbaycanın müstəqilliyi üçün ən böyük töhfə, Azərbaycanın iqtisadiyyatının inkişafıdır. Azərbaycanın iqtisadiyyatının inkişafı üçün ən böyük töhfə, Azərbaycanın iqtisadiyyatının inkişafıdır. Azərbaycanın iqtisadiyyatının inkişafı üçün ən böyük töhfə, Azərbaycanın iqtisadiyyatının inkişafıdır.

formalaşdı. Başlıca sual isə budur: həmin vaxt Azərbaycan cəmiyyətindəki geriliyi hansı amil doğurmuşdu? Əlbəttə ki, işğal amili və əlbəttə ki, rus işğalı. Buna bənzər suallar üzərinə sonda yenidən gələcəyik. Hələlik isə bəzi deyimlərin üzərində dayanaq.

Müəyyən fikirlər var ki, 1813 və 1828-ci illərin Gülistan və Türkmənçay müqavilələri olmayayıb və Arzın bu tayı rusların nəzarətinə keçməsaydı, hazırkı azərbaycanlı İrandakı dini xurafatın təmsilçilərindən biri olardı. Hesab edirik ki, bu mövzudakı istənilən mübahisə özündə müəyyən zəhəri həqiqət payı kimi, ciddi qüsür səqmentini də daşıyır. Çünki müasir Azərbaycan dövlətçiliyi və onun tapındığı dəyərlər, mahiyyətcə, rus işğalçılığına qarşı mücadilə zəminində ortaya çıxmış və nəticə etibarilə mübarizə uğur qazanmışdır. Uğurun təntənəli göstəricisi həm 1918-ci il, həm də 1991-ci il müstəqilliyidir. Yəni, parçalanmış olsa belə, xalqımız, daha doğrusu, Arzın bu tayı özündə dirənmiş nümayiş etdirəyib bacarmış, nəhəng imperiyanın buxovlarından qurtularaq azadlığına qovuşmuşdur. O zaman sual olunur: Rus imperializmini yenən xalq bitüb olsaydı, fars imperializminin dominantlığına imkan verərdimi? Əlbəttə ki, xeyr! Üstəlik, hazırkı İran indi daşdığı adı daşıyırdımı?

Ancaq tarixin acı reallıqları var və həmin reallıqları doğurmuş işğal amili milli genofondumuzla yanaşı, mədəniyyətimizə son dərəcə ağır təsir göstərdi. Çarizm, belə demək mümkünsə, qaymaqlarımızı göz açırdırmadı, onlara məhrumiyyətlər və məşəqqətlər yaşatdı və nəticədə ortaya

dahi Səbirin, Mirzə Cəlilinin şəxsiyyətləri
çıxdı. Məsələn, novruzlilərlə məktubları
qəfə qutusuna atmağı bacarmadılar, ənəbi
seyrə balonlarda çıxanda biz hələ avtomob
bil minmədik və sair. Bu nümunələrə nəzər
səlan Mixail Şvidkovun nəzəri qohumları,
yəni Çarizmin "pristavları" əlləri əllərinə
vurub gülüşdülər. Onu da deyək ki, onların
bəş başları, ədəb azıqlıları mirzə cəllilərin,
səbirilərin, Həsən bəy Zərdəbi, Mirzə Fətəli
Axundzadə düşəsinin əslində, xalq qəflət
yuxusundan ayıldığının fərqi nə varmağa
imkan vermedi...

Beləliklə, mədəniyyətimizin, adət-ənənələrimizin tərkəsi ilə milli özünüdərkimizə doğru inamla addımladıq. Ancaq bu yol heç də asan başa gəlmədi. Ümumən, əvvəl çarizmin təmsilində rus imperializminin, sonra SSRİ-nin təmsilində rus totalitarizminin məngəsinə düşüldük. 1930-cu illərin repressiyaları milli aydınlığımızı, həm də mədəniyyətimizin dəyişiciliyini olimizdən aldı. Bolke, işğalın ağır yük kimi boyunumuzdan asıldığının da fərqi nə var-mıdıq. Necə deyirlər, dərd gələndə Allah da dözümlü verir...

Bütün bunların fonunda incəsənətimizin avvalı-avvalı sahələri inkişaf etdi. Deyək ki, əsrin əvvəllərində "oxutmuram əl çəkim" deyəən azərbaycanlının övladı təhsil gördü. Niyə görə? Axı kimsə və ya kimlərsə imperializmi xidmət etməli idi. Görəsən, hansısa azərbaycanlıya həmin xidmətin parametrlərindən cənara çıxmaq imkanı verildimi? Xeyr! Eynilə Azərbaycanca təatrların, kinoteatrların, başqa mədəniyyət müəssisələrinin sayının artması heç də rus imperializminin və totalitarizminin xalqı-

mıza lütfü yox, qaçılmaz prosesin nəticəsi idi.

Əlqərəz bütün bunların fonunda ortaya bir neçə vacib sual çıxır: Rusiyanın, rus varlığının Vətənimizdə, torpağımızda nə işi var idi? Biz totalizm, daxmədə yaşayırdıq, mədəniyyətsiz idik, andan Rusiyaya nə? Məgər biz mədəniyyətə olub ruslara nə isə etmişdik? Bu və buna bənzər digər suallara hələ bir cəhd yoxdur. Bəzər gözəlmirik də olsun. Amma Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin beynəlxalq mədəniyyətə əməkdaşlığı üzrə xüsusi nümayəndəsi Mixail Şvidkovı deyəcək sözlümüz var. Çənab Şvidkov bilsin ki, ən böyük mədəniyyətəşizlik işğalçıdır. Onu da biz yox, onun hazırda təmsil olunduğu dövlət edib.

Nəhayət, Azərbaycan otuz ildən çoxdur ki, müstəqildir, işğal və istila dövrü geridə qalıb. Ölkəmiz dünyaya özünü, öz mövcudiyyətini, sözün əsl mənasında, bəyan edib. Bu gün dövlətimiz, eyni zamanda, mədəniyyətimizin bəynəlxalq aləmdəki ardıcıl təbliğatçısıdır. Bir sıra mənfəi stereotipləri geridə qoyaraq, tarixi ənənələrimizlə müasirliyin vəhdətinə nail olmuşuq. Yəni, bütün sahələrdə olduğun kimi, mədəniyyət sahəsində də irəlidəyiş və irəliləyir gedirik. Yolumuzda maneə yaratmaq istəyənlərə isə yerlərini göstərməklə kifayətlənirik, əzminimiz və prinsipliliğimiz var. Cənab Şvidkovu da yazmışıq ona və onun kimi düşüncənlərin hər birinə yerlərini göstərmək niyyətimiz kimi qəbul etsə, ancaq məmnunluqla duyuruq.

İrəliləyəndən söz düşmüşkən, hazırkı Rusiya, rus təfəkkürü və öz icmaları fəzri irəliləyənə gedə bilər. Səbəb çox sadədir. Şüdvoklar ölkələrinin imperialist ab-havasından, zahiri müttərəqqiliklə pərdələnməsinə məhiyyətinə qopma bilərlər. Ən pisi isə odur ki, belələri nən xəstə təxəyyülləri keçmiş güclülüklerini müasir dövər dəşimə psixopatlığına əsaslanır. Hazırda Rusiyadadən azərbaycanlılara qarşı başlanmış kampaniyada məhz bu psixopatlıqdan qaynaqlanır.

Sonda onu deyək ki, mədəniyyətli, mədəniyyətə dəyişicisi olan dövəlt sevilir. Bugün Rusiyanı dünyada şəvən yoxdursa, yaxşı olar ki, cənab Şvıdkoy ölksinin məsul rəsmi şəxsi kimi, öl növbədə, vəziyyətin nə üçün indiki şəkölə düşməsinin köklərini aradsırın, onun öl tabirincə desək, yoxsulluğun səbəblərini müəyyənələdsirın. Yox, əgər bunu bacarmısa, sussun və "bəylik, mədəni Rusiya"nın xırda, cılız oyunbəqlilərdən utansın. Əlbəttə, utanmaq hissi yoxsullaşmayıbəsə.

Ə.CAHANGİROĞLU
XQ

Ermenistan rəhbərliyinin müxtəlif ölkələrlə hərbi və hərbi-texniki əməkdaşlıq sahəsində atdığı addımlar Azərbaycanda diqqətlə izlənilir və təhlil olunur. Bu da səbəbsiz deyil. Çünki burada söhbət ölkəmizə qarşı işğalçı müharibə aparmış, minlərlə azərbaycanlının ölümünə, yüz minlərlə soydaşımızın doğma yurdlarından qaçqın düşməsinə səbəb olmuş, işğalçı 30 ilə yaxın davam etdirmiş, bu müddət ərzində həmin yerlərdə daş də üstə qoymamış dövlətdən gedir. Həmin dövlət bu gün də sülh və dövlətlərarası münasibətlərin qurulması haqqında ikitərəfli saziş layihəsinin imzalanması üçün zəruri olan iki şərti yerinə yetirməkdən yayınır. Bu isə Ermanistan siyasi istəblişməntinin başqa xəyallarla yaşadığını göstəricisidir.

Bütün bunlar fonunda Ermənistan və Avropa İttifaqının (Aİ) müdafiə sahəsində əməkdaşlığı inkişaf etdirməyə başlamasına dair "Nyus.am"ın yaydığı məlumat maraqlıdır. Məlumatla görə, iyunun 30-da Ermənistan və Aİ arasında məsləhətləşmələr çərçivəsində təhlükəsizlik və müdafiə məsələləri üzrə ilk iclas keçirilib. İclasın gündəliyi bir çox məsələləri əhatə edib.

Məsələtləşmələr zamanı Ermənistanla Aİ arasında təhlükəsizlik və müdafiə sahələrində əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi ilə bağlı məsələlər müzakirə edilib, o cümlədən regional gündəliyin aktual məsələləri üzrə fikir mübadiləsi aparılıb. Ermənistan Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətinin yaydığı məlumata görə, tərəflər Aİ-nin böhranların idarə olunması əməliyyatları çərçivəsində gələcək əməkdaşlığın perspektivlərini, qurumun Ermənistandakı Monitoring Missiyasının fəaliyyətini, Avropa Sülh Aləti (European Peace Facility–EPF) çərçivəsində uzunmüddətli qarşılıqlı fəaliyyət imkanlarını, Avropa Təhlükəsizlik və Müdafiə Kolleci (ESDC) ilə Ermənistanın müvafiq təhsil müəssisələri arasında əməkdaşlığın perspektivlərini, eləcə də qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələləri müzakirə ediblər.

İlk növbədə qeyd etmək lazımdır ki, Ermənistan–Aİ məsləhətləşmələri çərçivəsində təhlükəsizlik və müdafiə məsələləri üzrə ilk iclas İrəvanın geosiyasi kursunda mühüm dönüş nöqtəsi kimi qiymətləndirilə bilər. Aİ ilə bu formatda dialoqun qurulması təkcə texniki deyil, siyasi cəhətdən də önəm daşıyır. Ermənistan son dövrlərdə Rusiyaya olan etimadsızlığını konkret ad-

İrəvanın yeni təhlükəsizlik oyunu

Ermənistan Avropa İttifaqı çevrəsinə sürüklənir

dimirlarə numayış etdirir. Aİ ilə keçirilən bu iclas da həmin tendensiyanın daha bir nümunəsidir. İclas zamanı müzakirə olunan məsələlərin geniş spektri isə tərəflər arasında strateji tərəfdaşlıq istiqamətində atılan addımların gələcək konturlarını göstərir. Aİ bu yolla Ermənistanə daha sıx integrasiya vədləri verir, əvəzində regiondakı təsirini artırmağa çalışır. Ermənistan hakimiyyəti isə bu prosesi həm daxili ictimai rəyə, həm də Qərbi dairələrə müstəqil təhlükləsizlik siyasəti kimi təqdim edir. Lakin bu cür təmaslar təkcə Ermənistanın deyil, bütünvlükdə regionun sabitliyi və güc balansını baxımından da diqqətə lüzumlu dır. Çünki bu cür addımlar Cənubi Qafqazda yeni geosiyasi düzən formalaşdırmaq iyyəsinin tərkib hissəsinə çevrilməkdədir.

İclas zamanı Ermonistan və Əl arasında təhlükəsizlik sahəsində əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi barədə aparılan müzakirələr İranın Qərba inteqrasiyanı gücləndirmək cəhdlərinin tərkib hissəsidir. Bu, Ermonistan Rusiya ilə hərbi-siyasi mütəfiqliyinə alternativ axtarışlarını daha da aktuallaşdırmaq deməkdir. Təfərrif regional təhlükəsizlik məsələlərinə də toxunmaqqa, Cənubi Qafqazda baş verən proseslərə dair qarışıqlıq mövqeləri dəqiqləşdirməyə çalışırlar. Güman etmək olar ki, bu dialoq Əl üçün regionda təsir imkanlarını artırmaq məqsədi daşıyır. Ermonistan isə bu həmçinin həm xarici dəstək qazanmaq, həm də

daxili siyasi manevr imkanlarını genişləndirmək üçün istifadə edir.

İclas zamanı İrəvan və Brüssel arasında böhranların idarə olunması sahəsində əməkdaşlığın perspektivlərinin müzakirə olunması Aİ-nin regionda təhlükəsizlik aktoru kimi çıxış etmək istəyini göstərir. Bu, xüsusilə Ermənistanın Rusiya təhlükəsizlik sistemindən uzaqlaşmaq cəhdləri fonunda diqqəti cəlb edir. İrəvan Aİ-nin müllki alənsinə, əslində, yarımhərbi missiyanı vasitəsilə öz sərhədlərini necə deyər, müdafiə zamanatçısi ilə təmin etməyə çalışır. Lakin bu yanaşma da bölgədə balansı dəyişə bilər və digər oyunçuların reaktivsinə səbəb olur. Bu bir faktdır ki, Aİ-nin Ermənistanıqda Monitoring Missiyanı (EUMA) son dövrlərdə Brüsselin regiona marağının simvoluna çevrilir. Elə iclas zamanı bu missiyanın fəaliyyəti və gələcək rolu barədə fikir mübadiləsinin aparılması da təəsüdüf deyil. Ermənistan məlum missiyanı öz təhlükəsizliyi üçün işınsı təminat kimi tənqid etməyə çalışır. Aİ isə bu formatla həm Ermənistanə dəstək verir, həm də Cənubi Qafqazda möhkəmlənmək işınsı. Missiyanın fəaliyyəti, demək olar ki, bütün regional güclər tərəfindən tənqidlə qarşılanır.

Məlumatda əksini tapan Avropa Sülh Alətinə gəldikdə isə demək lazımdır ki, bu, Aİ-nin 2021-ci ildən fəaliyyətə başlayan

xüsusi maliyyə mexanizmidir. Onun əsas məqsədi Aİ-nin təhlükəsizlik və müdafiə sahəsində tərəfdaş ölkələrə dəstəyini gücləndirməkdir. Bu alət vasitəsilə Aİ hərbi təlimlər, texniki əvadanlıq, təhlükəsizlik islahatları və digər müdafiə yönümlü təşəbbüslər üçün tərəfdaş ölkələrə maliyyə vəsaiti ayıra bilər. Ermənistan da bu alətə çıxış əldə etməyə çalışır. “Avropa Sülh Aləti” çərçivəsində uzunmüddətli qarşılıqlı fəaliyyət imkanları” dedikdə, Aİ-nin Ermənistanə hərbi texnika yox, daha çox sərhəd təhlükəsizliyi, müəhiddə texnologiyalar, hərbi kadrların təlimi, sülhməramlı potensialın artırılması kimi istiqamətlərdə yardım göstərməsi nəzərdə tutulur. Bu isə Ermənistan üçün həm təhlükəsizlik zəmanəti, həm də Qərba daha sıx bağlılıq deməkdir.

Bu məqalə Ermənistanın təhlükəsizlik sahəsində Qərbi integrasiyasının bir başqa mühüm göstəricisidir. Avropa Təhlükəsizlik və Müdafiə Kolleci Aİ çərçivəsində fəaliyyət göstərən və özv, həmçinin tərəfdaş ölkələrin hərbi və mülki kadrlarının hazırlanmasına yönəlmis ixtisaslaşmış təhsil platformasıdır. Ermənistan bu əməkdaşlıqla öz zabit və hərbi təlimatçıların Aİ standartlarına uyğun təlimlərə cəlb olunmasına çalışır. Bu isə ölkənin təhlükəsizlik qurumlarında Qərb yaşayışlarının tədricən güclənməsi ilə nəticələndi bilər. Belə əməkdaşlıq Rusiya təsirinə əzəlaşma siyasətinin həm simvolik, həm də praktik təzahürüdür.

Mövzuya dair fikirlərini XQ ilə bölüşən politoloq Ramiyə Məmmədova bildirdi ki, Ermənistan və Azərbaycan arasında sülh sazişi imzalanmadığı üçün İrəvandan ölkəmizə qarşı təcridatlar həyata keçiriləndir. Onun sözlərinə görə, Ermənistan istənilən ölkənə və təşkilatın yanında dayanıb ona havala edilən hər cür tapşırığı icra etməyə hazırdır: "Bu gün Ermənistan daxilində gedən prosesləri diqqətlə qəzəməmək olmaz. Eyni zamanda, İrəvanın həm Avropa, həm də Türkiyə ilə yaxınlaşmaq siyasəti yürütdüyünü nəzərə almaq lazımdır. Bundan əlavə, məlumdur ki, Ermənistan hər zaman revans meyilləri olub, bundan sonra da olacaq. Düşünürəm

ki, sülh sazişi imzalandıqdan sonra da hay-
larda bu düşüncə qalacaq”.

Politoloq qeyd etdi ki, Ermənistan, xüsusilə İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra regionda özünə yer tapa bilmir: “Ölkə rəhbərliyi müharibədən, xüsusilə antiterorist əməliyyatından sonra özünü Qərbə çevirib və özən nicat istəyir. Gah Avropa İtti-faqlından, gah Fransadan, gah Hindistan-dan, gah da ABŞ-dən, lobbi qurumlarını-
mıd iləyir. Amma istədiyi dəstəyi ala bilmir. Əvvəzində, Ermənistanın iddialarını qışqırırlar”.

R. Məmmədova onu da bildirdi ki, Ermənistan bütün bu cəhdlərlərin əbəs olduğunu başa düşüb Azərbaycanın sütlü sağlığının imzalanmasına dair iki şərtini yerinə yetirməlidir: “Əgər Ermənistan bu bölgədə inkişaf etmək istəyirsə, ilk növbədə, Azərbaycan və Türkiyə ilə münasibətlərini qaydaya salmalıdır. Bütünlülkdə Ermənistanla Aİ arasında keçirilən təhlükəsizlik və müdafiə məsləhətləşmələri rəsmi İrəvanın xarici siyasət kursunu birtərəfli şəkildə yönləndirməsinin növbəti nümunəsidir. Bu yanaşma balanslı diplomatiyadan çox, siyasi vəziyyətdən istifadə edərək Qərbin himayəsini qazanmaq cəhdidir. Təhlükəsizlik və müdafiə kimi həssas sahələrin xarici aktorlarla bu qədar əsas paylaşılmaması suverenlik baxımından da suallar doğurur. Ermənistan rəhbərliyi bu prosesləri daxili auditoriya üçün alternativ təhlükəsizlik mexanizmi kimi təqdim etsə də, real nəticələr hələlik kağız üzərindədir. Üstəlik, belə təmaslar regionda etimad mühitinə yox, daha çox siyasi bloklaşmalara xidmət edə bilər. Ümumilikdə isə bu cür məsləhətləşmələr simvolik əhəmiyyət daşısa da, praktik baxımdan ciddi nəticələr doğuracağı hələlik şübhəlidir”.

Səxavət HƏMİD
XQ

Azərbaycanın təbii qaz ehtiyatlarının Türkiyə bazarına ixracına başlanmasından 18 il ötür. İlk dəfə 2007-ci il iyulun 3-də Cənubi Qafqaz boru kəməri (Bakı – Tbilisi – Ərzurum) ilə nəql edilən “mavi yanacaq” Gürcüstan sərhədini aşaraq qardaş ölkənin qaz kəmərləri sisteminə daxil olub. Bununla da iki ölkə arasında enerji əməkdaşlığı yeni mərhələyə qədəm qoyub.

Azərbaycan qazının Qərb istiqaməti ilə nəqli ideyasını isə ilk dəfə ulu öndər Heydər Əliyev irəli sürüb. Belə ki, 1999-cu il iyulun 12-də “Şahdəniz” yatağında aparılan qazma-kəşfiyyat işləri üzrə əldə edilmiş nəticələrin təqdimatına həsr olunmuş mərasimdə iştirak edən Ümummilli lider təbii qazın ixracı məsələsinə də münasibət bildirib. Azərbaycanın karbohidrogen ehtiyatlarının daha çox Qərb istiqaməti ilə ixracına üstünlük verən Heydər Əliyev “Bizim üçün ən əlverişli bazar Türkiyədir” bəyanatı ilə çıxış edib. Bununla da, Azərbaycan qazının hansı istiqamətdə ixrac olunması məsələsi öz həllini tapıb.

Həmin il avqustun 17-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyev “Şahdəniz” yatağından təbii qazın dünya bazarlarına ixracının təşkil edilməsi ilə əlaqədar məsələlərin həll olunması üçün işçi qrupunun yaradılması haqqında” sərəncam imzalayıb. Sənəddə Azərbaycan qazının dünya bazarlarına çıxarılması üçün potensial imkanların araşdırılması, qazın nəqli və bununla əlaqəli məsələlərin öyrənilməsi mühüm vəzifə kimi qarşıya qoyulub.

Cənubi Qafqaz boru kəmərinin Azərbaycan ərazisində fiziki olaraq tikinti işlərinə 2004-cü ilin oktyabr ayında start verilib. 2006-cı ilin sonlarında istismara verilən kəmərlə təbii qazın əvvəlcə Azərbaycan və Gürcüstana, 2007-ci ilin yayından isə Türkiyəyə çatdırılmasına başlanılıb. Uzunluğu 692 kilometr olan Cənubi Qafqaz boru kəməri Bakı şəhəri yaxınlığında yerləşən Səngəçal terminalından başlayır. Boru kəmərinin 443 kilometr Azərbaycan, 249 kilometr isə Gürcüstan ərazisindən keçir. Hər iki ölkənin ərazisində 42 düymlik borularla çəkilən kəmərin illik daşıma qabiliyyəti 7,41 milyard kubmetr təşkil edir.

Azərbaycan qazı 18 ildir Türkiyədə alovlanır

İndiyədək qardaş ölkəyə 120 milyard kubmetr “mavi yanacaq” nəql olunub

Azərbaycanın 13 rayonundan (Qaradağ, Abşeron, Hacıqabul, Ağsu, Kürdəmir, Ucar, Ağdaş, Yevlax, Goranboy, Samux, Şəmkir, Tovuz, Ağstafa), Gürcüstanın isə 7 bölgəsindən keçir. Marşrut boyunca 1 kompressor stansiyası (Azərbaycan), 3 təmizləyici tərtibatın buraxılma kamerası (Azərbaycanda 1, Gürcüstanda 2), 2 təmizləyici tərtibatın qəbulu kamerası (Gürcüstanda) və digər çoxsaylı qüçlər inşa olunub. Gürcüstan bazarına qaz Azərbaycan–Gürcüstan sərhədində yerləşən boru kəmərinə ayrılan qol vasitəsilə çatdırılır. Son nöqtədə isə boru kəməri Türkiyədə bu ölkənin qazpaylama sisteminə qoşulub. Boru kəmərinin istismar əməliyyatlarına və tikintisinə Cənubi Qafqaz Boru Kəməri

Şirkəti (“South Caucasus Pipeline Company Limited”) cavabdehdir.

2025-ci ilin yanvar-may aylarında Cənubi Qafqaz boru kəməri vasitəsilə 9 milyard 272 milyon kubmetr qaz nəql olunub. Hesabat dövründə Azərbaycanın magistral qaz kəmərləri ilə nəql olunmuş 17 milyard 129 milyon kubmetr qazın 54,1 faizi məhz bu kəmərin payına düşüb. Bütövlükdə isə, ötən 18 ildə Cənubi Qafqaz boru kəməri və onun genişləndirilmiş hissəsi, eləcə də Trans-Anadolu qaz boru kəməri sistemləri ilə Türkiyəyə 120 milyard kubmetrdən artıq “mavi yanacaq” ixrac olunub.

Yeri gəlmişkən, “Şahdəniz” yatağının işlənilməsinin ikinci mərhələsi çərçivəsində hasilatın artması Cənubi Qafqaz boru

kəmərinin də genişləndirilməsinə zərurət yaradıb. Qeyd edək ki, Genişləndirilmiş Cənubi Qafqaz Boru Kəməri (GCQBK) “Şahdəniz-2” layihəsinin əsas tərkib hissələrindəndir. Bu barədə investisiya qərarı 2013-cü ilin dekabr ayında qəbul olunub. Genişləndirmə nəticəsində Cənubi Qafqaz boru kəməri sisteminin ötürmə qabiliyyəti 24 milyard kubmetr səviyyəsinə çatdırılıb. Bununla da, kəmərlə ümumi qaz nəqlətmə qabiliyyəti 3,2 dəfə artırılıb. Sonrakı genişləndirilmə mərhələsində isə boru kəməri sisteminin ötürmə qabiliyyəti 31 milyard kubmetrədək artırılmalı bilər. GCQBK sistemi ilə kommersiya qaz həcmələrinin Türkiyəyə çatdırılmasına 2018-ci ilin iyun ayında, Avropaya isə 2020-ci ilin dekabr ayında başlanılıb.

Ekspert rəyi

İlham ŞABAN,
Neft Araşdırmaları
Mərkəzinin rəhbəri

Cənubi Qafqaz boru kəməri “Şahdəniz” yatağından hasil edilən qazı Gürcüstan – Türkiyə sərhədində nəql etmək məqsədilə inşa edilib. Boru kəməri Bakı şəhəri yaxınlığında yerləşən Səngəçal terminalından başlayır. Kəmərin Türkiyə sərhədində Azərbaycan və Gürcüstana Bakı – Tbilisi – Ceyhan neft kəməri ilə paralel olaraq eyni marşrutdadır və Türkiyədə bu ölkənin qazpaylama sistemə qoşulub. Gürcüstana nəql edilən qaz sərhəddə yerləşən Cənubi Qafqaz boru kəmərinə ayrılan qol vasitəsilə təmin edilir. Ətraf mühitə və sosial sahəyə təsirlərin minimuma endirilməsi, eləcə də layihələrin birləşdirilməsi sayəsində əsaslı və əməliyyat xərclərinə qənaət edilməsinə nail olmaq məqsədilə boru kəməri BTC ilə birlikdə və eyni tikinti dəhlizində inşa olunub.

Cənubi Qafqaz Boru Kəmərinin ərsəyə gəlməsi Azərbaycanın enerji sektorunda yeni inkişaf mərhələsinə daxil olan qaz sənayesinin XXI əsrdə gerçəkləşdirədiyi ən böyük nailiyyətdir. Bu irimiqəyş layihənin həyata keçirilməsi həm Azərbaycan, həm də layihədə təmsil olunan şirkətlər, o cümlədən “Cənub Qaz Dəhlizi”nin əsas resurs mənbəyi hesab edilən “Şahdəniz” yatağının işlənməsinə operatorluq edən BP şirkəti üçün əlamətdar hadisədir. Çünki bütün maraqlı tərəflərin sayıları nəticəsində əfsanədən reallığa çevrilən “Cənub Qaz Dəhlizi” bundan sonra neçə onilliklər belə ətraf mühitə ziyan vurmada, səmərəli və təhlükəsiz şəkildə işlənilməsi nəticəsində təkcə regionda deyil, həm də keçdiyi ölkələr boyunca yeni iqtisadi imkanlar yarada bilən bir layihədir.

Şuşada İƏT Biznes Forumu

Birlik ölkələri Azərbaycana 22 milyard dollar sərmayə yatırır

Düən Şuşada İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının (İƏT) “İnvestisiya və ticarətin təşviqi İƏT regionunda davamlı inkişaf üçün katalizator kimi” mövzusunda biznes forumu keçirilib. Toplantının keçirilməsində məqsəd İƏT regionunda investisiyalar və ticarətin təşviqi, işgüzar dairələr arasında əməkdaşlığın gücləndirilməsi və dayanıqlı iqtisadi inkişafın dəstəklənməsidir.

Açılış mərasimində çıxış edən iqtisadiyyat nazirinin birinci müavini Elnur Əliyev bildirib ki, Azərbaycanın İƏT ölkələri ilə ticarət dövriyyəsi 10 faiz artaraq 3,5 milyard dollara çatıb. Nazir müavininin sözlərinə görə, hazırda Azərbaycanda İƏT ölkələrinin 10 mindən çox şirkəti fəaliyyət göstərir. Qeyd olunub ki, ötən dövrdə Azərbaycan 22 milyard dollardan çox yatırım edən İƏT ölkələri artıq işğaldan azad olunmuş ərazilərin bərpasında da iştirak edirlər. Ortaq baxışların birlikdə dayanıqlı inkişafa çevrilməsinin mümkünliyünü vurğulayan nazir müavinini Azərbaycanın birgə potensialın xalqlarımızın mənafeyi nəminə istifadə etməyə hazır olduğunu bildirib.

İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının baş katibi Əsəd Məcid Xan qeyd edib ki, İƏT ölkələrinin dünya iqtisadiyyatında çəkisi 4,4 faizdir ki, bu da real potensialdan aşağıdır. Baş katib İƏT ölkələri arasında ticarəti asanlaşdıracaq memorandumun iyulun 25-dək imzalanması üçün ölkələri daxili prosedurları sürətləndirməyə çağırıb. O daha sonra deyib: “İƏT ölkələri arasında gömrük sahəsində sənəd imzalanmağa da hazırdır. Bu, üzv ölkələr arasında gömrük sahəsində prosedurları sürətləndirəcək. Bu, tarixi bir sammitdir. Biz Prezident İlham Əliyevə təşəkkür edirik, onun təşəbbüsü ilə İƏT Həftəsi keçirilir, bir yerdə toplaşırıq”.

AZPROMO-nun icraçı direktoru Yusif Abdullayev dövlət və özəl sektor arasında əlaqələrin genişləndirilməsini zəruri sayıb. Rəhbərlik etdiyi qurumun İƏT regionunda yeni gündəlik üzərində çalışacağını bil-

dirən icraçı direktor bu məqsədlə kiçik və orta biznes üçün logistik dəstək mexanizmi kimi yeni alətlərin təşviq edilməsinin vacibliyini önə çəkib.

Onun sözlərinə görə, İƏT regionunda əməkdaşlığı şaxələndirmək üçün ticarət əlaqələrinin cəmləşdirilməsini, eləcə də bərpa olunan enerji, rəqəmsal texnologiyalar, infrastruktur və aqrobiznes sahələrində dayanıqlı sərhədlərarası investisiyaları artırmaq lazımdır.

İƏT Ticarət və Sənaye Palatası, Pakistan Ticarət və Sənaye Palataları Federasiyasının prezidenti Atif İkrəm Şeyx çıxış edərək uğurlu ev sahibliyinə görə Azərbaycana təşəkkür edib.

Azərbaycan Respublikası Sahibkarlar (İşgötürənlər) Təşkilatları Milli Konfederasiyasının Prezidenti Məmməd Musayev İƏT ölkələri arasında ticarət dövriyyəsinə dair göstəricilər barədə danışdı.

Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyinin (KOBİA) İdarə Heyətinin sədri Orxan Məmmədov isə İƏT ölkələri arasında kənd təsərrüfatı, tekstil və digər sahələrdə əməkdaşlıq üçün geniş imkanlar olduğunu söyləyib. Azad olunmuş ərazilərdə fəaliyyətlə bağlı 3 min 700-dən çox müraciət daxil olduğunu diqqətə çatdıran KOBİA sədri İƏT ölkələri şirkətlərinin də bu təşəbbüsə qoşulmasını zəruri sayıb.

Ümumilikdə isə, forumda ərzaq, kənd təsərrüfatı, tekstil, İKT, turizm, nəqliyyat və dairəvi iqtisadiyyat sektorlarında işbirliyinin şaxələndirilməsi imkanları, eləcə də digər məsələlər müzakirə olunub. Təd-

bir çərçivəsində “biznes – dövlət”, “biznes – biznes” formatlarında görüşlər keçirilib. Forumda Ələt Azad İqtisadi Zonası barədə də iştirakçılara ətraflı məlumat verilib.

Xatırladaq ki, İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı (İƏT) 1985-ci ildə İran, Pakistan və Türkiyə tərəfindən üzv dövlətlər arasında iqtisadi, texniki və mədəni əməkdaşlığı təşviq etmək məqsədilə hökumətlərarası regional təşkilat kimi yaradılıb 1964-cü ildən 1979-cu ilə qədər isə İnkişaf üzrə Regional Əməkdaşlıq Təşkilatı kimi fəaliyyət göstərmiş.

1992-ci ildə bu təşkilat Əfqanıstan, Azərbaycan, Qazaxıstan, Qırğızıstan, Tacikistan, Türkmənistan və Özbəkistan kimi 7 yeni üzvün daxil olması ilə daha da genişləyib. İƏT ticarət perspektivlərinin zənginliyi ilə daim diqqət çəkib. Təşkilat qısa müddətdə inkişaf etməkdə olan regional təşkilata çevrilib və beynəlxalq aləmdəki nüfuzu getdikcə güclənib. Buna baxmayaraq, İƏT öz məqsəd və vəzifələrinin həyata keçirilməsi ilə bağlı çoxsaylı çətinliklərlə üzləşib.

Son illərdə İƏT regional inkişaf tempini sürətləndirməyi qarşıya mühüm vəzifə kimi qoyub. Qurum əməkdaşlığın prioritet istiqamətləri üzrə, o cümlədən enerji, ticarət, nəqliyyat, kənd təsərrüfatı və narkotiklərə nəzarətlə bağlı bir sıra layihələrə başlayıb.

Təşkilata üzv olan ölkələrdə, ümumilikdə, 550 milyon əhali yaşayır. Bu, o deməkdir ki, qurum həm region, həm də istehlakçı potensialı baxımından mühüm önəm daşıyır. İƏT-in üzvləri arasındakı ticarət dövriyyəsi illik 76 milyard dollara çatır. Rəqəmlər göstərir ki, təşkilata üzv olan ölkələr həm onun daxilində, həm qarşılıqlı əlaqə və ticarətdə mühüm çəkiyə malikdirlər.

BP-nin istedadlı gənclər üçün ingilis dili layihəsi

BP şirkəti Azərbaycanda icra etdiyi neft-qaz layihələrindəki tərəfdaşları adından Bakıda və ətraf ərazilərdə ingilis dilini öyrənən istedadlı gəncləri dəstəkləməyə yönəlmiş yeni bir təhsil layihəsini uğurla başa çatdırıb.

BP və tərəfdaşlarının Azərbaycanda təhsilin və gənclərin inkişafına davamlı dəstək vermək öhdəliyinin bir hissəsi olan layihə yüksək keyfiyyətli və intensiv ingilis dili tədrisindən istifadə imkan olmayan ailələrin uşaqları ilə yanaşı, bu sahədə yüksək akademik göstəricilərə malik şagirdlər üçün nəzərdə tutulub.

BP-nin Xəzər regionu üzrə vitse-prezidenti Bəxtiyar Aslanbəyli deyib: “Məslə görünməmiş global dəyişikliklər və sürətli rəqəmsallaşma dövründə ingilis dili rəqəmsal dünyada düzgün istiqamət almaq, dəyişən şəraitə və proseslərə uyğunlaşmaq üçün vacib vasitəyə çevrilib. İngilis dili öyrənən istedadlı Azərbaycan gənclərinin daha əminliklə bu transformasiya ilə ayaqlaşmasına və məktəb proqramlarının qoyduğu bünövrənin üzərinə yeni bilik bazası əlavə edə bilməsinə dəstək verməkdən məmnunluq duyuruq. Ümid edirik ki, öyrəndikləri biliklər onların gələcək elmi və ixtisas uğurları üçün möhkəm zəmin yaradacaq, eləcə də onların global imkanlardan daha dolğun faydalanmaq və öz cəmiyyətlərinə dəyərli töhfələr vermək bacarıqlarını gücləndirəcək.”

Qeyd edək ki, proqram vasitəsilə 2024-2025-ci tədris ili ərzində 6-17 yaş arası 60 şagirdə əyani ingilis dili tədrisi təqdim edilib. Dərslər 6-10 yaşlı uşaqlar üçün “Primary Plus” və 11-17 yaşlılar üçün “Secondary Plus” proqramları əsasında keçirilib. Müvafiq kurs səviyyəsinin müəyyənəndirilməsi məqsədilə 8-17 yaşlı şagirdlər üçün onlayn qiymətləndirmə əsasında seçim və yerləşdirmə aparılıb. 6-7 yaşlı uşaqlar isə yaşlarına əsasən yerləşdiriliblər. Proqram çərçivəsində hər dərs 90 dəqiqə olmaqla, ümumilikdə, 32 həftə ərzində 96 saatlıq tədris həyata keçirilib. Layihə dövründə bütün iştirakçılara 2025-ci ilin fevral və iyun aylarında öz irəliləyişləri ilə bağlı hesabatlar təqdim olunub. Kursu uğurla bitirən iştirakçılara sertifikatlar verilib.

“British Council” təşkilatının icraçısı olan layihənin ümumi dəyəri, şagirdlərin seçilməsi və yerləşdirilməsi testləri, qeydiyyat, dərs materialları və 96 saatlıq ingilis dili kursunun tam keçirilməsi xərcləri daxil olmaqla, 99 min 153 manat (təxminən 58 min 325 ABŞ dolları) təşkil edib.

Sumqayıt KSP-yə 39-cu rezident qoşulub

“Nun” MMC-yə İqtisadiyyat Nazirliyinin tabeliyində İqtisadi Zonaların İnkişafı Agentliyinin idarəçiliyində olan Sumqayıt Kimya Sənaye Parkının rezidenti statusu verilib, bununla da parkın rezidentlərinin sayı 39-a yüksəlib. Agentliyin məlumatına görə, yeni rezident tərəfindən sənaye parkının ərazisində polimer kəsə istehsalı layihəsinin həyata keçirilməsi nəzərdə tutulub.

Hindistanın “Lohia Corp Ltd.” şirkətinin texnologiyası əsasında investisiya dəyəri 11,2 milyon manat təşkil edən müəssisədə il ərzində 3120 ton laminatlı və polipropilen kəsə istehsalı planlaşdırılır.

*Səhifəni hazırladılar:
Vaqif BAYRAMOV,
Mirbəğir YAKUBZADƏ
XQ*

Milli özünüdərək və istiqlal şairi

Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə Xalq şairi Bəxtiyar Vahabzadənin 100 illik yubleyinin keçirilməsi yalnız böyük bir elmi-ədəbi tədbir deyil, eyni zamanda dərin ictimai-siyasi və ideoloji məzmun daşıyan hadisədir. Çünki Bəxtiyar Vahabzadənin həyat və mübarizə fəlsəfəsi güclü idi.

O, sovetlər dövründə də kommunist ideologiyası çərçivəsinə sığışmırdı, ən müxtəlif ədəbi üsullar və fəndlərlə ideyasını ötürməyi bacarırdı. Milli mövzularda hissiyatsız danışa bilmir, laqeydliyə, biganəliyə qarşı cəbhə açır, qətiyyət və cəsarətlə sözünü deyirdi. Universitet auditoriyasında da, parlamentdə, ya ictimaiyyət qarşısında çıxışlarında da, şeir ya məqalələrində də daxili yağı hiss edilirdi:

**Yaşamaq yanmaqdır yanasan görək,
Həyatın mənası yalnız ondadır,
Şəm əgər yanırsa, yaşamır demək,
Onun yaşamağı yanmağındadır.**

Bəxtiyar Vahabzadə müasir dövrdə ölkəmizdə və onun hüduqlarından kənarda ən çox müraciət edilən, tədqiq olunan böyük fikir adamı, şair-filosof, ədəbiyyatşünas alim, qüdrətli dramaturq, mübariz ictimai-siyasi xadimdir. Son illərdə akademik İsa Həbibbəyli, professorlar Əlizadə Əsgərli, Bədirxan Əhmədli, filologiya elmləri doktoru Esmira Fuad, dosent Aida Mirzayeva və bir sıra başqa tədqiqatçılarımız bu görkəmli mütəfəkkirin yaradıcılığına dair qiymətli əsərlər yazmışlar. Azadlıq, istiqlal, ana dili, milli kimlik kimi məsələlərə dair şairin hər bir əsəri dərin ictimai-siyasi məzmunla malikdir və bu gün də təhlilinə

20 Yanvar şəhidlərinin qəhrəmanlığını nəzmə çəkərək xalqımızı ruh düşkünlüyündən çıxarmağa səy göstərmiş və mübarizəyə səsləmişdi. Öldürülmək təhlükəsinə baxmayaraq, Azərbaycan televiziyaşının ötürücü stansiyasını partladan, milli hərəkata qalxan xalqın gözünü qorxutmağa çalışan rus generalının üzünə tüpürərək xalqımıza bu vəhşi rejimə itaət göstərməmək dərsi aşılamışdı. O, həmin günlərdə yazdığı şeirlərinin birində deyirdi:

**Dilək bir çiçək də bitirə bilməz,
Bu gündən sabaha körpü olmasa.
Azadlıq ağacı bar verə bilməz,
Şəhidlər qanımla suvarılmasa.**

Yenidə istiqlalını bərpa etmiş Azərbaycan Respublikasına qarşı xaricdən dəstəklənən erməni təcavüzü başlayanda Bəxtiyar Vahabzadə Vətən mücadiləsinin ön cərgələrində yer almış, 1992-ci ildə məşhur “Vətən marşı”nı yazmışdır. Bu marşı Mehmet Akif Ərsoyun yazdığı Türkiyə Cümhuriyyətinin dövlət himni ilə müqayisə etmək olar:

**Ey Vətən oğlu, bil ki,
səindir bu Vətən,
Sabahın, həm bu günün,
həm dünyanın bir Vətən.**

“Unutmayın ki, ermənilər yalnız Əliyev vəzifədən gedəndən sonra bizim başımıza bu oyunu açdı. Əliyev siper kimi onların qabağında dayanmışdı. Biz bu gün

**Sən kimsən, nəçisən – özün bilirsən
Mən ilk qaynağımdan törkən oğlu türkmən.**

Bəxtiyar Vahabzadənin mübariz poeziyası Cənubi Azərbaycanın vətənsəvər ziyalılarının və ədəbiyyat aşiqlərinin də ilham qaynağı idi. Bu da təbii idi. Bəxtiyar Vahabzadənin azadlıq, milli istiqlal düşüncəsi Bütöv Azərbaycanı ehtiva edirdi. 1950-ci illərin sonlarında yazdığı “Gülüstan” poeməsindən başlayaraq qələmə aldığı onlarla şeirində xalqımızın bölünməzliyini vurğulayırdı:

**Bəxtiyar, sənəndən neçə “mən” keçir,
Biri dərdli keçir, biri şən keçir.
Məftill çəpərlər sənəmdən keçir,
Bakıyla Təbrizin arasındayam.**

Bəxtiyar Vahabzadə 1970-ci ildə Cənubi Azərbaycanın ünlü şairi Səhəndlə (Bulud Qaraçorlu) Bakıda görüşəndən sonra bu bütöv Vətən yangısı daha da gücnəmişdi. Səhənd o zaman İran yazıçılarınnı nümayəndə heyətində Moskvaya səfər etmişdi, hansısa vasitə ilə yol tapıb bir günlüyə Bakıya gələ bilmişdi. Səhənddən ayrıldıqdan sonra Bəxtiyar yazdığı şeirində deyirdi:

**...Məni görəndə kimi sən hönkürərək
Açdın qollarını, qucaqlaşdıq biz.
Bu gün qucaqlaşan qollarımız tək
Nə vaxt birləşəcək bəs Vətənimiz?**

Böyük şairimiz Məhəmmədhusəyn Şəhriyara Azərbaycanda keçirilən Vaqif gününə qatılmaq üçün rəsmi dəvət göndərilməsinə baxmayaraq, Pəhləvi rejimi onun səfərinə əngəlləmişdi. O zaman Şəhriyara bu tayın şairləri Süleyman Rüstəm, Məmməd Rəhim, Bəxtiyar Vahabzadə qiyabi olaraq şeirlərində dərdləşirdilər. Ömrünün əhəl çağlarını “simallı qardaşları”yla görüşə naumid şəkildə keçirən Şəhriyar:

**...Süleymanın sözündən öp,
Bəxtiyarın gözündən öp,
Mən də təkəm sizə qurban,
tək canım hamuza qurban, –**

deyərk həsrətdən yanırı. Azərbaycan xalqının, eləcə də bütün türk dünyasının böyük mütəfəkkiri Doktor

Cavad Həyatın və yaxın məsləkdaşlarının Tehrandə 1979-cu ilin aprelində nəşr etdikləri “Varlıq” jurnalının ilk sayına Bəxtiyar Vahabzadənin “Ana dili” şeirinin ustad Şəhriyarın “Azadlıq quşu “Varlıq” şeiri ilə yanaşı dərc edilməsinin dərin mənası var idi. Ana dili bir millətin milli varlığının təməl sütunudur və Bəxtiyar Vahabzadənin dil mücadiləsinin Güney Azərbaycanda və bütün İran türkləri arasında təbliğinin milli şüurun və kimlik mənsubiyyətinin aşılmasında əhəmiyyətli təsir gücünə malik olacağına inam var idi. Doktor Cavad Həyat sahibi və nəşiri olduğu “Varlıq” dərgisində hissə-hissə dərc etdirdiyi və 1990-cı ildə Tehrandə bir kitab halında çıxan “Azərbaycan ədəbiyyatı tarixinə bir baxış” əsərində onu İran türklərinə tanıdaraq yazmışdı: “Bəxtiyar Vahabzadə məşhur şair, dramaturq, publisist və ədəbiyyatşünas alimlərimizdəndir. Onun lirik və fəlsəfi şeirləri təzadlarla dolu əsrimizin nəbiylə həməhəngdir. Kiçik və böyük əsərlərində Bəxtiyar Vahabzadə həyat, ölüm, qəhrəmanlıq, vətəndaşlıq məsuliyyəti kimi məsələlərə cavab verməyə çalışmışdır”.

Bəxtiyar Vahabzadə irsi, onun istiqlalçı poeziyası, həmçinin onun tarixi yaddaşımızın təzələnməsinə xidmət edən, milli ruhu daim diri tutan “Özümüzü kəsən qılınç”, “Fəryad”, “Dər ağacı”, “Hara gedir bu dünya” kimi dram əsərləri, Türk dünyasının, türkçülüyn və türənçiliğin tarixinə, ədəbi, fəlsəfi qaynaqlarına dair çoxsaylı elmi-publisistik əsərləri qardaş Türkiyədə, Cənubi Azərbaycanda, bütün Türk respublikalarında bilinir və sevilir. Bəxtiyar Vahabzadə barəsində Türkiyədə daha çox yazılmış və yazılmaqdadır, dram əsərləri orada da səhnələşdirilir, şeirlərinə musiqi bəstələnilir. Onun nəğmə qanadı aşağıdakı misraları hər iki ölkədə dillər əzbəridir:

**...Bir millətlik, iki dövlət
Eyni arzu, eyni niyyət.
Hər ikisi Cümhuriyyət,
Azərbaycan–Türkiyə.**

Bəxtiyar Vahabzadə bütün Türk dünyasının ehtiram etdiyi istedadlı filosof-şair olaraq, həm də böyük fikir adamı kimi sağlığında heykəllənmiş və bir simvola çevrilmişdi. O, təkə Azərbaycan xalqının deyil, digər dünya xalqlarının da azadlıq ideyalarının qarçısı və dəstəkçisi idi. Onun xalqların tarixi yaddaşını silkləyəən, ictimai-siyasi şüurunı oyadan şeirləri 1960-cı illərdən üzü bəri diqqət çəkirdi və şeirlərinin bir çoxu dünyanın müxtəlif dillərinə tərcümə edilib yayılırdı.

Prezident İlham Əliyev Bəxtiyar Vahabzadənin irsinə böyük qiymət verərək demişdir: “Siz yaradıcılığınızı Vətənimizin azadlığı, müstəqilliyi uğrunda mübarizəyə həsr etmiş, milli şüurun yetişməsində mühüm rol oynamış və gənc nəslin

böyük ehtiyac vardır. Onun 1960-cı illərdə yazdığı və o dövr təfəkküründə böyük təlatüm doğuran “Latın dili” şeiri, “Təzadlar” poeması kimi əsərlərində başqa ölkələrdən söz açılsa da, əslində, Azərbaycan xalqının dərdləri dilə gətirilirdi. Bəxtiyar Vahabzadəni Azərbaycan ədəbiyyatının milli-poetik istiqlalnaməsinin qüdrətli yaradıcılarından hesab edən akademik İsa Həbibbəyli filologiya elmləri doktoru Əlizadə Əsgərlinin “Bəxtiyar Vahabzadə. Həyatı, mühiti və yaradıcılığı” adlı fundamental monoqrafiyasına yazdığı ön sözdə vurğulamışdır: “Bəxtiyar Vahabzadənin “Latın dili” şeiri XX əsrdə nəinki Azərbaycan ədəbiyyatında, hətta keçmiş Sovet İttifaqı miqyasında milli istiqlalın vacib şərtlərindən olan ana dili uğrunda söz açan ən cəsarətli əsər hesab olunmağa layiqdir”.

Bəxtiyar Vahabzadə əksər şairlərimiz kimi gənclik çağlarında daha çox eşq, məhəbbət, hicran, vüsəl, ülvə arzularından yazmış, şeirlərinin səmimiyyəti, özünəməxsus üslubu ilə özünü sevdirmişdi. Təsədüfi deyildir ki, ölkəmizin tanınmış bəstəkarları onun şeirlərinə bir-birindən gözəl onlarla mahnı yazmışlar və bu həmişəyaşar mahnılar indi də oxunur və gələcəkdə də oxunacaqdır. Şeirə layiq musiqidən əlavə, bu mahnıların hər sətirindən səvən və sevilən şairimizin ruhu duyulur:

**Özün bir aləmsən eşqin bir aləm,
Sən olan kənəldə nə qüssə, nə qəm!
Sənsiz bu dünyanın ən bədbəxtiyəm,
Səninsə dünyada bəxtiyaram mən.**

Lakin 1950-ci illərin sonlarından Bəxtiyar Vahabzadənin poeziyasında ictimai-siyasi mövzular önə çıxmış, onun yaradıcılığına olan marağı daha da artırmışdır. 1950-ci illərin sonlarından, onun “Gülüstan” poemasından başlanan istiqlal poeziyası kommunist ideologiyasının qadağalarına baxmayaraq, yazarına geniş ümumxalq məhəbbəti qazandırmışdır. Rejimin şairi həbs etməsi məsələsi artıq gündəlikdə idi. O zaman Azərbaycanın dövlət təhlükəsizlik sistemində məsul vəzifə daşıyan Heydər Əliyev onunla görüşmüş, həbs edilmək təhlükəsindən qorunmuş, onun kommunist ideologiyası şəraitində də xalqa və Vətənə xidmətinə uyğun məcraya yönəltmişdir.

Bəxtiyar Vahabzadə həm ədəbiyyatda, həm də ictimai fəaliyyətində əqidə və dönməzlik nümunəsi olmuşdu. 1988–1990-cı illərdə xalqımızın azadlıq mübarizəsinin öncülləri sırasında yer almış, 1990-cı ilin

**Sənin öz dövlətin, öz millətin,
öz səddin var,
Vətən uğrunda ölənlər
ölümündən doğular.**

**...Ey Azərbaycanımız,
türkün oğuzlar vətəni,
Ər oğullar, ər igidlər,
kişi qızlar Vətəni.
Sənin haqqındır azadlıq,
sənin eşqindir iman,
Tapınar haqqa və insanlığa
haqdan doğulan.**

Bəxtiyar Vahabzadə müstəqilliyin qazanılması ərəfəsində və ilk illərində həm mənfur qonşu Ermənistanın işğalı, həm də Kremlin buyruq quluna çevrilmiş qeyri-milləli və səbətsiz vəzifəli şəxslərin xalqazidd siyasətlərinə poeziyası ilə yanaşı, sinəsini qabağa verərək qorxmaz şəxsiyyəti ilə də mübarizə aparırdı. 1980-ci illərin sonlarında bir-birini əvəz edən bəsirsiz rəhbərlərin fərsətsiz siyasətləri nəticəsində ölkəmizdə yaranmış acınacaqlı vəziyyət hər kəsdən daha çox, şübhəsiz ki, milli qeyrət sahibləri olan şəxsləri narahət edirdi. O zaman kommunist rəhbərliyini ittiham etmək nədir, heç tənqid etmək də asan məsələ deyildi. Hakimiyyətdə olanların hər biri Bəxtiyar Vahabzadənin xalq arasındakı nüfuzundan öz mənfəəti üçün istifadə etmək istəyirdi. Şair isə öz sözünü deməkdən çəkinmirdi. 1992-ci ilin aprelində artıq müstəqilliyin yarım ilinin ardında qaldığı bir dönmədə Vətənin və millətin dərdi bir dönmədə Vətənin və xalqın qədrini cəkməyib vəzifə kürsüsündən bərk-bərk yapışan başçılara xitabən yazdığı bir şeirində deyirdi:

**Gün kimi ballidir: yeddi milyonun
Dərdini köksündə yaşatmayan kas
Bu boyda millətə baş ola bilməz.
...Bu Vətən mənimdir, bu Vətən sənin,
Səngərdə əsgərə dəyən güllənin,
Ağrısı qəlbində göynəməyən kas,
Bu boyda millətə baş ola bilməz.**

Bəxtiyar Vahabzadə hələ 1991-ci ilin fevralında Ali Sovetin XII çağırış I-cı sessiyasında məşhur çıxışında Heydər Əliyevə qarşı qərəzli və tamamilə haqsız “mübarizə”yə qoşulanları kəskin şəkildə ittiham edirdi. Azərbaycan tarixində və dövlətçiliyində Heydər Əliyevin müstəsna xidmətlərini bu yüksək kürsüdən ucadan deyir, xalqı bu dahi şəxsiyyətin ətrafında sıx birləşməyə, milli birliyə çağırırdı. Bəxtiyar Vahabzadə həmin çıxışında deyirdi:

**...Əslimi, kökümü tanıyıram mən,
Qarısq deyiləm özümdən hürkəm.**

Yeni kitablar

“Leyla Əliyevanın poetik dünyası”

Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin (AYB) Natəvan klubunda tanınmış ədəbiyyatşünas alim, AMEA-nın Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutunun baş elmi işçisi, Rusiya Təbiət Elmləri Akademiyasının həqiqi üzvü, filologiya elmləri doktoru Salidə Şərifovanın “Leyla Əliyevanın poetik dünyası” kitabının təqdimatı keçirilib.

Ziyahlar, jurnalistlər, sənət adamları və şəirsevərlərin qatıldığı təqdimatı giriş sözü ilə AYB-nin katibi, yazıçı-dramaturq İlqar Fəhmi açdı. Sonra məclisin aparıcısı, AYB Bədii Tərcümə və Ədəbi Əlaqələr Mərkəzinin sədri, təhqidçi Əsəd Cahəngir kitabın məziyyətlərini səciyyələndirib. O, monoqrafiyanı filologiya elmimizə gözəl bir töhfə kimi dəyərləndirib: “Bu kitab həm də

dövlətçilik idəllərimizə xidmət edir. Belə bir işi həsilə gətirmək həm məsuliyyəti, həm də şəərəfidir. Leyla Əliyevanın poeziyasını hərətərəfli araşdırma predmetinə çevirən S.Şərifova onun fəlsəfi, obrazlar sistemi, bədii təsvir, dil-üslub xüsusiyyətləri, müxtəlif dillərə tərcümələri barədə müasir dünya filologiyası səviyyəsində söz deməyə nail olub. “Leyla Əliyevanın poetik dünyası” şairənin yaradıcılığına ilk monoqrafik yanaşmadır. İnanıram ki, müasir Azərbaycan filoloji düşüncəsinin yüksək elmi səviyyəsini bütün genişliyi ilə ortaya qoyan bu iş həm Leyla Əliyevanın

yaradıcılığı, həm də ümumən müasir poeziyamız barədə gələcək tədqiqatlara öz təsirini göstərəcəkdir”.

Təqdimat mərasimində söz alan AMEA-nın prezidenti, akademik İsa Həbibbəyli, Atatürk Mərkəzinin direktoru, akademik Nizami Cəfərov, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin katibi, şair-tərcüməçi Səlim Babulla-oğlu, AMEA Dilçilik İnstitutunun direktoru, filologiya elmləri doktoru, professor Nadir Məmmədli, AMEA-nın Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutunun şöbə müdiri, filologiya elmləri doktoru, professor Asif Rüstəmli, “Vəhdət” partiyası sədrinin müavini Tər-

lan Ərəbli, kitabın rəyçiləri, AMEA Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutunun şöbə müdiri, filologiya elmləri doktoru Vüqar Əhməd və filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Müşfiq Borçalı, Leyla Əliyevanın şeirlərinin tərcüməçisi, “Ədəbiyyat qəzeti” baş redaktorunun müavini Adil Cəmil, AMEA Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutunun elmi işçisi Mənzər Niyarlı, yazıçı və şairlərdən Sabir Şahtaxtılı, Yusif Nəğməkar, Vəli Qaraçaylı, Gülməil Murad, Kəmalə Abiyeva, Hüseynbala Mirləmov, Nüşabə Məmmədli və digərləri çıxış edərkən S.Şərifovanı bu təqdirəlayiq işinə görə təbrik edib, gələcək fəaliyyətində ona uğurlar arzulayıb. Xalq artisti Məleykə Əsədova və Əməkdar artist Elza Seyidcəhanın çıxışları tədbirə xüsusi ovqat verib.

Qeyd edək ki, “Leyla Əliyevanın poetik dünyası” adlı monoqrafiyası Ədəbiyyat İnstitutu Elmi Şurasının 28 mart 2024-cü il tarixli 2 sayılı qərarı ilə çapa tövsiyə olunaraq, “Elm və təhsil” nəşriyyatında nəşr edilib. Təhlillərdən də göründüyü kimi, poetik nümunələr mövzu müxtəlifliyi və rəngarəngliyi ilə seçilir. Şairənin yaradıcılığında heca vəzninə, sərbəst şeir şəklinə, həmçinin Avropa ədəbiyyatında formalaşan elegiyaya müraciət etməsinin əksini tapmasına diqqət cəlb olunub. Leyla Əliyevanın poeziyasında doğma insanların bədii obrazları, müəllif “mən”i, lirik qəhrəmanın tərənnümü ilə yanaşı, qadın obrazlarına və körpə dünyasına poetik baxışı və s. əks etdirməsi monoqrafik tədqiqatın elmi yeniliyi kimi maraq doğurur.

Ə.ƏLİYEV
XQ

Özbəkistanın mədəniyyət naziri Bakıda

Mədəniyyət naziri Adil Kərimli ilə Azərbaycanda səfərdə olan Özbəkistanın mədəniyyət naziri Ozodbek Nazarbekov arasında ikitərəfli görüş keçirilib.

Nazirlikdən verilən məlumata görə, A.Kərimli Azərbaycan və Özbəkistan xalqları arasında mövcud olan dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin qədim tarixi köklərə əsaslandığını qeyd edib. O, hazırda iki ölkə arasında mədəni əlaqələrin yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoyduğunu və bu istiqamətdə əməkdaşlığın genişlənməkə olduğunu vurğulayıb.

Özbəkistanın mədəniyyət naziri Ozodbek Nazarbekov göstərilən yüksək qonaqpərvərliyə görə təşəkkürünü bildirərək iki ölkə arasında mədəni əməkdaşlığın hər gün yeni məzmun qazandığını, münasibətlərin davamlı şəkildə dərinləşdiyini qeyd edib.

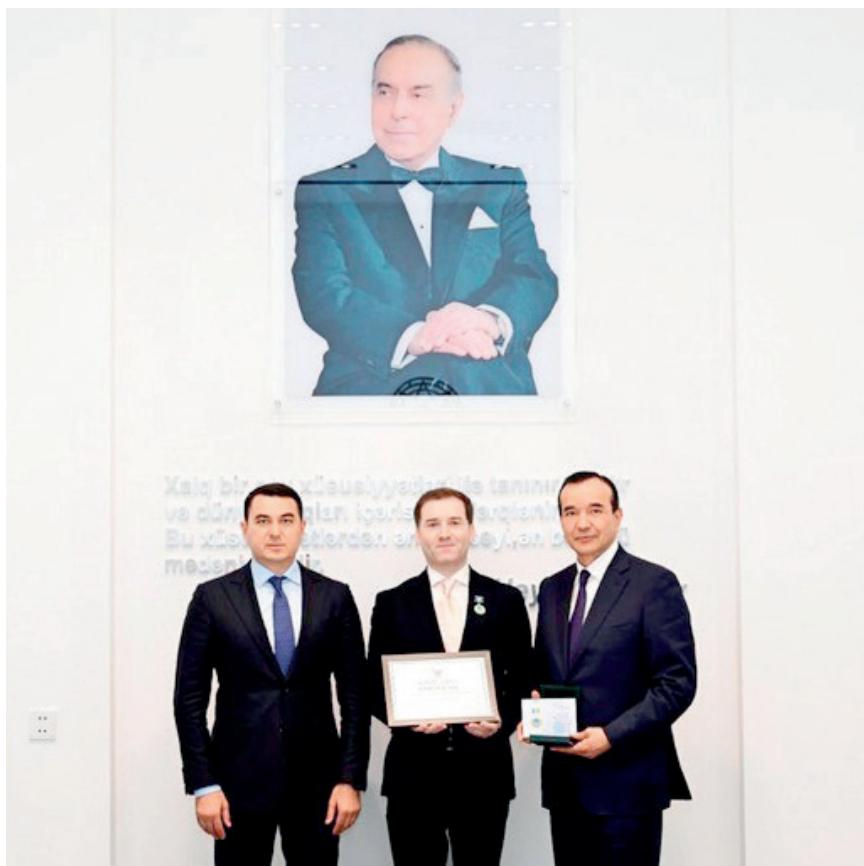

Görüş çərçivəsində tərəflər mədəniyyətin müxtəlif sahələri üzrə əməkdaşlıq perspektivləri, qarşılıqlı layihələr və

təşəbbüslər ətrafında fikir mübadiləsi aparırlar.

XQ

Tarzən soydaşımız mədəniyyət elçisidir

Beynəlxalq Muğam Mərkəzinin direktoru, Əməkdar artist, tarzən Sahib Paşazadə Özbəkistan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən “Özbəkistanın mədəniyyət elçisi” medalı ilə təltif olunub.

Təqdimat mərasimi iyulun 1-də Azərbaycan Mədəniyyət Nazirliyində keçirilib. Görüş zamanı medalı və onun sertifikatını ifaçıya ölkəmizdə səfərdə olan Özbəkistan Respublikasının mədəniyyət naziri Ozodbek Nazarbekov təqdim edib. Nazir tarzən Sahib Paşazadənin iki ölkə arasında mədəni əlaqələrin inkişafına verdiyi töhfələri, həmçinin Özbəkistanda keçirilən beynəlxalq festival və müsabiqələrdə fəal iştirakını yüksək qiymətləndirib, sənətkara yeni uğurlar arzulayıb.

Qeyd edək ki, Sahib Paşazadə 2017-ci ildə Səmərqənd şəhərində keçirilən ənənəvi “Şərq tərənləri” Beynəlxalq Musiqi Festivalında Qran-pri mükafatına, 2018-ci ildə isə Şəhrisəbz şəhərində təşkil olunan I Beynəlxalq “Makom” Festivalında 1-ci yeri layiq görülüb. O, həmçinin 2024-cü ildə Özbəkistan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət İnstitutunun fəxri professoru adına layiq görülüb.

XQ

Zöhrab Adıgözəlzadə – 85

Azərbaycan pianoçusu, Xalq artisti, professor Zöhrab Adıgözəlzadə mədəniyyət tariximizdə silinməz izləri olan böyük bir nəslin nümayəndəsidir. Musiqi onun ruhunda, qanında idi. Amma uşaq yaşlarından pianonun şirəmayı dillərini “canlandırmağa” olan həvəsi gələcəyin böyük bir musiqişünasın yetişməkdə olduğundan soraq verirdi. Həm də adı Azərbaycan musiqi sənəti tarixinə yazılacaq qədər məşhur bir musiqiçi. Elə də oldu. Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasına qəbul edildi və gözəl pianoçu və pedaqoq M.Brennerin fortepiano sinfini uğula bitirdi.

Gözəl musiqi ifaçısı, unudulmaz müəllim

O, 1962-ci ildə ali təhsil diplomunu aldığından sonra N. Rimski-Korsakov adına Leningrad Dövlət Konservatoriyasının aspirantura bölməsində P.Serebryakovun sinfində ifaçılıq məharətini təkmilləşdirdi. Doğma konservatoriyada müəllim, dosent, professor kimi fəaliyyət göstərdi. Pedaqoji fəaliyyətlə yanaşı, həm də müntəzəm konsertlər verirdi Zöhrab müəllim. Keçmiş SSRİ-nin müxtəlif respublikaları, Polşa, Almaniya, Çexoslovakiya və digər ölkələrdə klassiklərin əsərlərini özünəməxsus şəkildə ifa edərək bol alqış qazanırdı. Əlbəttə, fitri istedadı idi onu dünyada tanıdan. Emosional, mənalı ifası nüansların dəqiq dinamikası və yüksək səs mədəniyyəti ilə seçilirdi. Q.Qarayev, F.Əmirov, C.Hacıyev, T.Quliyev, S.İbrahimova, A.Sayqunun əsərlərinin təfsiri intonasıya ifadəliyi, faktura və tematik inkişafın xüsusi prosessuallığı ilə səciyyələnirdi.

idi ki, Zöhrab müəllim bunu Tanrının lütfü kimi qəbul edirdi. Bu, xoşbəxt ata adı idi: Murad və Fərid adlı iki oğlu Zöhrab Adıgözəlzadənin ocağında onun yolunu, işini layiqincə davam etdirir.

Haqqında söylənilənlərdən...

Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının sədri, Xalq artisti Fıraqiz Əlizadə: “Zöhrab Adıgözəlzadə Türkiyədə böyük

...Bir gün, daha doğrusu, 1998-ci ilin aprelində tanınmış opera müğənnisi, dramatik tenor, SSRİ Xalq artisti L.İmanov “İstiqlal” ordeni ilə təltif edildəndən sonra televiziya üçün müsahibə almaqdan ötrü evinə qonaq getmişdik. Söhbət zamanı döndə-döndə vurğuladı ki, Zöhrab Adıgözəlzadə ilə illər ərzində müxtəlif ölkələrdə böyük uğurlu çıxışları olub. Avropa və rus bəstəkarlarının əsərlərini ifa edib, eyni zamanda, Azərbaycan bəstəkarlarını dünyada tanıdıblar. Duetin konsert proqramlarında xalq mahnısı “Küçələrə su səpmişəm”, “Ay Dilibər”, Ə.Zeynallının “Mənim ölkəm” romansı, C.Cahəngirovun “Məzlum” və “Ana”, S.Rüstəmovun “Alagöz” və “Məhəbbət nəğməsi”, T.Quliyevin “Sənə də qalmaq” mahnıları daim səsləndirilib. Eləcə də Ü.Hacıbəylinin “Koroğlu” operasından “Koroğlunun ariyası”, “Arşın mal alan” operettasından “Əsgərin ariyası” həmişə dinləyiciləri heyran edib (Bu barədə həvəslə danışan Lütfiyar İmanov axırda “Bu bədalləri də Zöhrabın sağlığına içək” – deyəndə onu nə qədər ürəkdan sevdisinin bir daha şahidi olduq).

Qeyd edək ki, Zöhrab Adıgözəlzadə, L.İmanovla yanaşı, Azərbaycanın xalq artistləri, violino ifaçıları S.Qəniyev, Z.Quliyeva ilə səhnəni bölüşüb. Bir gün Türkiyədən gələn təklif isə onu ömrünün qalan illərini qardaş torpağa bağlamağa vadar edib. Savadına, musiqisinə orda daha çox ehtiyac olduğunu nəzərə alaraq razılış və 1990-cı ildən ömrünün sonuna qədər – düz 22 il Əskişehir Anadolu Universitetinin Dövlət Konservatoriyasında kafedra müdiri vəzifəsində çalışıb Zöhrab Adıgözəlzadə çoxsaylı konsert proqramları ilə çıxış etməklə yanaşı, mütəmadi olaraq ustad dərsləri verib. Respublikamızda keçirilən musiqi müsabiqələrində münəvver heyəti tərkibində təmsil olunub. Yaradıcılıq fəaliyyəti Türkiyə və Azərbaycan sərhədlərində məhdudlaşdırmayıb, işlədiyi müddətdə tez-tez Avropaya gedib, orada müasir musiqinin bugünkü inkişaf və uğurları ilə tanış olub.

Qəlbən kamera musiqisinə bağlı olan, parlaq solo, duet və ansambl ifaçısı kimi tanınan Zöhrab Adıgözəlzadə milli musiqi mədəniyyəti sahəsindəki xidmətlərinə görə Azərbaycanın Xalq artisti fəxri adlarına layiq görülüb. Amma bir adı da var

piano məktəbi yaradıb, ondan əvvəl isə Azərbaycanda çox istedadlı pianoçular yetişdirib”.

Bakı Musiqi Akademiyasının rektoru, Xalq artisti Fərhad Bədəlbəyli: “O, gözəl musiqiçi, ails başçısı, əsl azərbaycanlı idi. Türkiyədə yaşadığı dövrdə Azərbaycan incəsənətini çox yüksək səviyyədə təmsil edib”.

“Qaya” Dövlət Ansamblının yaradıcılarından biri və sonralar direktoru olmuş müğənni, Əməkdar artist Rüşəb Babayev isə konservatoriyada Zöhrab müəllimin fortepiano sinfində oxuduğunu fəxrli qeyd edir, onun pedaqoji ustalığını, sənəti gənclərə sevdirməyi bacardığını söyləyirdi.

Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasının direktoru Murad Adıgözəlzadənin bir çox ifaları məşhurdur. Amma onun pianoda çaldığı “Noktürn” (müəllifi Vəlif Adıgözəlov) lirik, xəyalpərist təbiətli musiqi parçaları olaraq, təsəvvürümüzə ata xatirəsinə çevrilir və hər kəsi bir başqa cür duyğulandırır.

Bütün varlığı ilə Vətənə bağlı olan Zöhrab Adıgözəlzadə soydaşlarımızın uğurlarına qəlbən sevinərdi. Xatırlayırıq ki, ömrünün son vaxtlarına təsadüf edən “Eurovision-2011”də Eldar Qasımov və Nigar Camalın “Running scared” (“Ürküb qaçan”) mahnısı ilə qələbədən vədə gələrək bunu Azərbaycanın musiqi mədəniyyətinin zəfəri sayaraq demişdi: “Bu, ilk növbədə Eldarlar Nigarın milyonlarla avropalının qəlbini fəth etməsinin, həmçinin ictimai və dövlət işçilərinin, yaradıcı insanların gördüyü böyük işlərin nəticəsidir. Buna görə doğma və istedadlı Azərbaycan torpağı qarşısında baş ayırma!”

Zöhrab Adıgözəlzadə 2012-ci ilin mayında dünyasını dəyişib. Xatirəsi daim ehtiramla yad edilir. Sağlığında dəfələrlə tanınmış orkestrlərlə birgə konsertlər verdiyi Vyanada növbəti musiqili gecə onsuz keçirilib. Hələ 1998-ci ildə buradakı ilk konsertində birgə səhnəyə çıxdığı Eskişehir Anadolu Universitetinin “Yunus Emre” kvarteti və pianoçu Fərid Adıgözəlzadə ifaları ilə mərhumun ruhunu şad ediblər.

Görkəmli musiqiçi Zöhrab Adıgözəlzadə sevdələrinin ürəyində, pərəstişkarlarının xatirələrində yaşayır.

Əli NƏCƏFXANLI
XQ

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ RƏQƏMSAL İNKİŞAF VƏ NƏQLİYYAT NAZİRLİYİNİN KOLLEGİYASI QƏRAR

№ 3-27/3-7-1/2025
Bakı şəhəri 11 mart 2025-ci il

Dəniz üzgüçülüynün təhlükəsizliyi fəaliyyəti ilə bağlı xidmətlərin tariflərinin tənzimlənməsi barədə

“Rəqəmsal inkişaf və nəqliyyat sahəsində tariflərin və xidmət haqlarının tənzimlənməsinin təkmilləşdirilməsi ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikası Prezidentinin bəzi fərmanlarında dəyişiklik edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 2 sentyabr tarixli 2315 nömrəli Fərmanının icrasının təmin edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2023-cü il 12 sentyabr tarixli 767s nömrəli Sərəncamının 3-cü hissəsinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 12 yanvar tarixli 1785 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasının Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi haqqında Əsasnamə”nin 3.0.7-ci bəndini və 5.11-ci bəndini rəhbər tutaraq, Azərbaycan Respublikasının Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyinin Kollegiyası

qərara alır:

1. “Dəniz üzgüçülüynün təhlükəsizliyi fəaliyyəti ilə bağlı xidmətlərin tarifləri” təsdiq edilsin (əlavə olunur).
2. Hüquq şöbəsinə tapşırılsın ki, bu Qərarın qəbul edildiyi gündən 3 (üç) gün müddətində Azərbaycan Respublikasının Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edilməsi üçün Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyinə təqdim edilməsini təmin etsin.
3. Bu Qərar Azərbaycan Respublikasının Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin elektron variantında dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Kollegiyanın sədri, rəqəmsal inkişaf və nəqliyyat naziri Rəşad Nəbiyev

Azərbaycan Respublikasının Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyinin Kollegiyasının 2025-ci il 11 mart tarixli 3-27/3-7-1/2025 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmişdir.

Dəniz üzgüçülüynün təhlükəsizliyi fəaliyyəti ilə bağlı xidmətlərin tarifləri

1. Beynəlxalq səfərlər həyata keçirən gəmilərə dəniz üzgüçülüynün təhlükəsizliyi fəaliyyəti ilə bağlı göstərilən xidmətlərin tarifləri aşağıdakı düsturlar əsasında hesablanır:
1.1. Sərnişin-nəqliyyat və yük-sərnişin gəmiləri, gəmi-bərələr, eləcə də təkrərli nəqliyyat vasitələrinin, yaxud konteynerlərin daşınması məqsədi ilə layihələndirilən yük gəmiləri (quru yük gəmiləri istisna olmaqla) üçün:

$T=(GT \times \Theta) \times S$
T – tarifin məbləği (manat, ƏDV-siz)

GT – gəminin ümumi tutumu (gross ton ilə)
Θ – gəminin ümumi tutumuna əsasən tətbiq olunan əmsal
S – dəniz üzgüçülüynün təhlükəsizliyi fəaliyyəti ilə bağlı göstərilən xidmətlər üzrə müvafiq olaraq limana və dəniz əməliyyatları bazasına giriş-çıxışın, saatın, milin və ya təqvim gününün sayı

1.2. Tankerlər üçün:

$T=(GT_1 \times \Theta_1 + GT_2 \times \Theta_2) \times S$

T – tarifin məbləği (manat, ƏDV-siz)
GT₁ – gəminin ümumi tutumunun 6 min gross tona qədər (6 min gross ton daxil olmaqla) hissəsi
GT₂ – gəminin ümumi tutumunun 6 min gross tondan artıq hissəsi
Θ₁ – gəminin ümumi tutumunun 6 min gross tona qədər (6 min gross ton daxil olmaqla) olan hissəsi üzrə tətbiq olunan əmsal
Θ₂ – gəminin ümumi tutumunun 6 min gross tondan artıq olan hissəsi üzrə tətbiq olunan əmsal
S – dəniz üzgüçülüynün təhlükəsizliyi fəaliyyəti ilə bağlı göstərilən xidmətlər üzrə müvafiq olaraq limana və dəniz əməliyyatları bazasına giriş-çıxışın, saatın, milin və ya təqvim gününün sayı

1.3. Quru yük gəmiləri də daxil olmaqla digər gəmilər üçün:

$T=(GT_1 \times \Theta_1 + GT_2 \times \Theta_2) \times S$

T – tarifin məbləği (manat, ƏDV-siz)
GT₁ – gəminin ümumi tutumu (gross ton ilə) 3 min gross tona qədər (3 min gross ton daxil olmaqla)
GT₂ – gəminin ümumi tutumu (gross ton ilə) 3 min gross tondan artıq
Θ₁ – gəminin ümumi tutumunun 3 min gross tona qədər (3 min gross ton daxil olmaqla) olan hissəsi üzrə tətbiq olunan əmsal
Θ₂ – gəminin ümumi tutumunun 3 min gross tondan artıq olan hissəsi üzrə tətbiq olunan əmsal
S – dəniz üzgüçülüynün təhlükəsizliyi fəaliyyəti ilə bağlı göstərilən xidmətlər üzrə müvafiq olaraq limana və dəniz əməliyyatları bazasına giriş-çıxışın, saatın, milin və ya təqvim gününün sayı

1.4. Bu Tariflərin 1.1-1.3-cü bəndlərində qeyd edilən tariflər üzrə aşağıdakı əmsallar tətbiq edilir:

№	Dəniz üzgüçülüynün təhlükəsizliyi fəaliyyəti ilə bağlı göstərilən xidmətin adı	Tankerlər		Sərnişin-nəqliyyat və yük-sərnişin gəmiləri, gəmi-bərələr, eləcə də təkrərli nəqliyyat vasitələrinin, yaxud konteynerlərin daşınması məqsədi ilə layihələndirilən yük gəmiləri (quru yük gəmiləri istisna olmaqla)	Quru yük gəmiləri də daxil olmaqla digər gəmilər	
		ümumi tutumu 6 min gross tona qədər olan hissə üçün (6 min gross ton daxil olmaqla)	ümumi tutumu 6 min gross tondan artıq olan hissə üçün		ümumi tutumu 3 min gross tona qədər olan hissə üçün (3 min gross ton daxil olmaqla)	ümumi tutumu 3 min gross tondan artıq olan hissə üçün
I	II	III	IV	V	VI	VII
1.	Gəminin limana giriş-çıxışının rəsmiləşdirilməsi (limana və dəniz əməliyyatları bazasına hər bir giriş-çıxış üzrə)	0,275	0,137	0,091	0,28	0,14
2.	Dəniz üzgüçülüynü üçün təhlükəli olan dəniz rayonlarında, limanda və liman akvatoriyasında, dəniz əməliyyatları bazasında, habelə məntəqələr arasında gəminin bələdçi vasitəsilə keçirilməsi üzrə xidmətlərin həyata keçirilməsi və bələdçinin fəaliyyətinin təşkili:					
2.1.	liman daxilli (hər saat üzrə)	0,061	0,031	0,026	0,056	0,056
2.2.	limandan xaric (hər mil üzrə)	0,0052	0,0026	0,0013	0,0084	0,0084
3.	Gəmilərə məlumatların çatdırılması, radar müşahidəsinin, naviqasiya təminatının və gəmilərin uzaq məsafədən tanınmasının həyata keçirilməsi (limana və dəniz əməliyyatları bazasına hər bir giriş-çıxış üzrə)	0,123	0,061	0,059	0,224	0,056
4.	Gəmilərin lövbər ərazilərində yerləşdirilməsi, gəmilərin lövbərdə dayandığı dövrdə dəniz üzgüçülüynün təhlükəsizliyi baxımından daimi müşahidədə saxlanılması (hər təqvim günü üzrə)	0,0012	0,0006	0,0005	0,0006	0,0006

2. Azərbaycan Respublikasının ərazi suları daxilində səfərlər həyata keçirən gəmilərə dəniz üzgüçülüynün təhlükəsizliyi fəaliyyəti ilə bağlı göstərilən xidmətlərin (bu Tariflərin 1.4-cü bəndində qeyd edilən) tarifləri xətti üzrə marşrutuna malik müntəzəm sərnişindaşıma həyata keçirən və ya eyni iki liman və liman akvatoriyası, dəniz əməliyyatları bazası və ya məntəqələr arasında səfərlər edən gəmilər üzrə giriş-çıxışın sayından asılı olmayaraq hər bir təqvim günü üzrə, digər gəmilər üzrə isə limana və liman akvatoriyasına, dəniz əməliyyatları bazasına və ya məntəqələrə hər bir giriş-çıxış üzrə aşağıdakı məbləğlərlə müəyyən edilir:

№	Gəminin ümumi tutumu	Tarif (manat, ƏDV-siz)
I	II	III
1.	Gəminin ümumi tutumu 200 gross tonadək olduqda (200 gross ton daxil olmaqla)	30,00
2.	Gəminin ümumi tutumu 200 gross tondan 400 gross tonadək olduqda (400 gross ton daxil olmaqla)	80,00
3.	Gəminin ümumi tutumu 400 gross tondan 1400 gross tonadək olduqda (1400 gross ton daxil olmaqla)	200,00
4.	Gəminin ümumi tutumu 1400 gross tondan 3400 gross tonadək olduqda (3400 gross ton daxil olmaqla)	275,00
5.	Gəminin ümumi tutumu 3400 gross tondan 7500 gross tonadək olduqda (7500 gross ton daxil olmaqla)	350,00
6.	Gəminin ümumi tutumu 7500 gross tondan yuxarı olduqda	625,00

Prezident sərəncamının işığında

Üzeyir Hacıbəyli və Gəncə

Gəncədə bu mövzuda müzakirə Üzeyir Hacıbəylinin 140 illik yubileyi münasibətilə təşkil olunmuşdur.

Dəyirmi masanı giriş sözü ilə AMEA Gəncə Bölməsinin sədri, Əməkdar elm xadimi, akademik Fuad Əliyev açaraq ölkə başçısının sərəncamını tariximizdə və mədəniyyətimizdə böyük izi olan Üzeyir Hacıbəylinin xatirəsinə və irsinə yüksək diqqət və ehtiram nümunəsi, eləcə də milli-mənəvi dəyərlərimizin qorunması və gələcək nəsillərə ötürülməsinə xidmət edən mühüm addımlardan biri kimi dəyərləndirmişdir. O, həmçinin Üzeyir Hacıbəylinin Azərbaycan Elmlər Akademiyasının üzvü və incəsənət üzrə ilk akademik olduğunu diqqətə çatdırmışdır.

Əməkdar müəllim, sənətşünaslıq doktoru, professor Sevda Qurbanəliyeva “Üzeyir Hacıbəyli və Gəncənin musiqi mədəniyyəti” mövzusunda elmi məruzə ilə çıxış etmişdir. Natiq böyük şəxsiyyət, ictimai xadim, Azərbaycan professional musiqisinin banisi, dahi bəstəkar Üzeyir Hacıbəylinin həyat və fəaliyyətini, yaradıcılığını xalqımızın milli sərvəti kimi qiymətləndirmişdir.

Gəncə Dövlət Universitetinin tələbə kamera xorunun qızları, musiqi fənləri kafedrasının baş müəllimi Leyla Nəbiyevanın rəhbərliyi və dirijorluğu ilə görüşə Üzeyir musiqisinin sehrli ruhunu qatmışlar. “Leyli və Məcnun” operasının 4-cü pərdəsindən və “Arşın mal alan” operettasının 2-ci pərdəsindən qızların xoru ifa olunmuşdur.

Sonra AMEA-nın Gəncə Bölməsinin elmi işlər üzrə sədr müavini, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Əlimuxtar Muxtarov, sənətşünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru, GDU-nun mədəniyyət və incəsənət şöbəsinin dosenti İradə Abdurəhmanova, AMEA-nın Gəncə Bölməsi Humanitar Tədqiqatlar İnstitutunun ədəbiyyat şöbəsinin müdiri, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Ruziyə Quliyeva, Gəncə şəhər 4 nömrəli Uşaq Musiqi Məktəbinin direktoru Aynur Şıxıyeva və AMEA Gəncə Bölməsi Diyarşünaslıq İnstitutu etnoqrafiya şöbəsinin müdiri, tarix üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Samira Qasimova mövzu ilə bağlı çıxış etmişlər.

*Hm let QASIMOV,
XQ-nin bölgə müxbiri*
Gəncə

Ağstafada bərəkət təntənəsi

Ağstafa şəhər Heydər Əliyev adına istirahət parkında keçirilən məhsul bayramında heyvandarlıq, əkinçilik, arıçılıq və digər kənd təsərrüfatı, eyni zamanda, yerli şirkətlərin istehsalı olan məhsulların sərgi-satış yarmarkası təşkil edilib.

Tədbirdə çıxış edən rayon icra hakimiyyətinin başçısı Seymur Orucov bildirib ki, Ağstafa aqrar rayon olmaqla yanaşı, burada müxtəlif növ kənd təsərrüfatı məhsullarını yetişdirmək üçün münbit torpaq və iqlim şəraiti var. İqtisadi göstəriciləri ildən-ilə artan

Ağstafada məhsul bayramını qeyd etmək bütün zəhmətkeşlərin və rayon sakinlərinin ürə-yincədir.

Yerli fermerlərin və aqrar şirkətlərin təqdim etdikləri 20-dən artıq stenddə məhsullar alıcılarla bazarlarla müqayisədə sərfəli qiymətə təklif olunub.

XQ

“Tərtər Kəndkimya” ATSC səhmdarlarının nəzərinə!

9 avqust 2025-ci il saat 10.00-da “Tərtər Kəndkimya” ATSC səhmdarlarının növbədənənar ümumi yığıncağı keçiriləcəkdir.

Ümumi yığıncağın gündəliyi:

- 2024-cü ilin maliyyə hesabatlarının təsdiq edilməsi.
- Cəmiyyətin nizamnaməsinin yeni redaksiyada qəbul edilməsi.
- Müşahidə şurasının, icra orqanının və təftiş müfəttişinin seçilməsi.
- Digər məsələlər.

Səhmdarlar gündəlikdəki məsələlərə aid sənədlərlə tanış olmaq üçün həftənin iş günləri saat 10.00-dan 17.00-dək cəmiyyətin icra orqanına müraciət edə bilərlər.

Əlaqə nömrəsi- 051-654-51-47.

Ünvan- Tərtər rayonu, Hüsənli kəndi.

İDMAN

Azərbaycan UEFA
reytinqində 29-cudur

Azərbaycan 2025/2026 mövsümünə UEFA reytingi üzrə 29-cu pillədə başlayacaq. Bu, Avropa futbol qurumunun əmsallar cədvəlində ölkələrin yenilənmiş reytingi açıqlanandan sonra məlum olub.

Azərbaycan hazırda 17.125 əmsala malikdir. Ukrayna (17.600) 28-ci, Bolqarıstan (15.875) 30-cu olub. Qeyd edək ki, siyahıya İngiltərə (90.839) başçılıq edir.

Asiya Kubokunda ölkəmizi
4 cüdoçu təmsil edir

Qazaxıstanın Almatı şəhərində keçirilən yeniyyət-mələr arasında Asiya Kubokunda Azərbaycanı 4 cüdoçu təmsil edəcək. Bu barədə mətbuata Azərbaycan Cüdo Federasiyasının mətbuat xidmətindən məlumat verilib.

Qızlardan Fatimə Abdullayeva (44 kq), Könül Eyvazlı (52 kq), oğlanlardan Nicat Şıxızadə (60 kq) və İlkin Qarayev (66 kq) təatimə çıxacaqlar. Onlar ACF prezidentinin müşaviri Natiq Bağirovun rəhbərliyi altında yarışa qatılacaqlar.

Qeyd edək ki, turnirdə 10 ölkədən 459 idmançı qüvvə-sini sınayacaq.

İtaliyalı tennisçi
“Böyük dəbilqə” lideridir

İtaliyalı tennisçi Yannik Sinner Böyük Dəbilqə turnirlərinin tarixinə düşüb. Belə ki, o bu nüfuzlu yarış-larda 75 qələbə qazanan ilk italiyalı tennisçi olub.

Y.Sinner bunu “Uimbl-don”un açılış turunda, ATP reytingində 95-ci olan həm-yerlisi Luka Nardinə 3:0 (6:4, 6:3, 6:0) hesabı ilə məğlub

edərək reallaşdırıb.

Qeyd edək ki, hazırda dünyanın 1 nömrəli tennisçisi sa-ayılan Yannik Sinner ikinci turda ATP reytingində 93-cü olan avstraliyalı Aleksandr Vukiçlə üz-üzə gələcək.

M.HACIXANLI
XQ

Futbol tariximizdən

Unudulmayan “bürünc-66”

6 oyun “Neftçi”nin xeyrinə 25:1

“Neftçi” 88 illik tarixində ən böyük nailiyyət – 1966-cı ildə SSRİ çempionatının güclülər dəstəsində qazandığı bürünc medallarla yanaşı, onu fəxri kürsüyə aparan yolda daha hansı maraqlı göstəricilərlə yadda qalıb? Həmin mövsümdən artıq 59 il ötsə də, futbolumuzun yaşlı nəsil və ya stajlı pərəstişkarlarının o vaxtlar böyük zövq aldıkları çempionat – 66-dan daha bir neçə məqam yaddaşlardan silinmir. Bu gün özümüzü bir daha həmin 28-ci turnirlə üz-üzə hiss edək.

Azərbaycan futbolunun flaqmanı Sovet İtti-faqlı çempionatlarında ən böyük uğuruna 45 xalla nail olmuşdur. Komanda bu nəticəni 18 kollektivin rəqabətində göstərmişdir. Bakılılar 34 oyunda 68 mümkün xaldan 45-ni toplayaraq, bürünc medalları respublikamıza təmin etmişlər.

Köhnə azarkeşlərin yadında olar, o uzaq illər-də hər dəfə çempionat ərəfəsində ölkənin müxtə-lif təşkilatları, qəzet və jurnallar ən yaxşılardan üçün mükafatlar təsis edirdilər. Onların arasında “Böyük

hesabla” və “Qələbə əzminə görə” mükafatları da var idi.

“Neftçi” 1966-cı il çempionatında 6 oyunda rəqiblərini böyük hesabla məğlubiyyətlə barış-mağa məcbur etmişdi. Komandamızın bu görüş-lərdə OİK-ə (Rostov) 4:1, Moskvanın “Spartak”, Alma-Atanın “Kairat” və Leningradın “Zenit” kollektivlərinə 3:0, “Paxtakor”a (Daşkənd) 5:0 və Kutaisi “Torpedo”suna 7:0 hesabı ilə qalib gəlməsi onun mükəmməl hücumlarının nəticəsi idi. Təəssüf

ki, 6 böyük hesablı qələbə xüsusi mükafatı qazan-maq üçün kifayət etmədi. Kiyev “Dinamo”sunda bu göstərici daha üstün oldu.

1966-cı il mayın 19-da kutaisililər üzərində 7 top üstünlüklə qazanılmış qələbə SSRİ çempionat-larının güclülər dəstəsində çıxışlarının bütün tarixi ərzində “Neftçi”nin ən böyük fərqlə ifadə olunmuş uğurudur.

“Qələbə əzminə görə” mükafatını xatırladıq. Həmin çempionatda bu mükafat hamıdan çox, eyni sayda əzmkar qələbə qazanan “Neftçi” ilə “Kairat”a təqdim olundu.

Bundan əlavə, mövsümün yekunlarına görə Anatoli Banişevski ilə Kazbek Tuayevin ölkənin ən yaxşı 33 futbolçusu sırasına daxil edilməsi də bakılı hücumçuların ustalıqına verilən yüksək qiymət idi.

Paytaxtımızda bir çox oyunda Respublika sta-dionunun tribunalarının tamaşaçılarla tam dolması, mübarizənin gedişini 35-40 min azarkeşin izləməsi də komandamıza olan böyük inam və məhəbbətin təzahürü idi. İndi keçmiş xatırladan qəzet, jurnal və kitab materiallarını bir daha nəzərdən keçirərkən görürük ki, 1966-cı il oktyabrın 4-də “Paxtakor”la görüşdə komandamızı 40 min azarkeş dəstəkləmiş-dir. Futbolçular da bu etimada cavab olaraq mosk-valı hakim Aleksandr Menşikovun idarə etdiyi oyunda daşkəndli qonaqların qapısına 5 cavabsız top vurmuş və qollardan 3-nün müəllifi sağ cinah hücumçusu Kazbek Tuayev olmuşdur.

Statistika onu da təsdiqləyir ki, 1966-cı il çem-pionatında “Neftçi” ən məhsuldar komandalar ara-sında 56 qolla 3-cü olmuşdur. Azərbaycan paytaxtı futbolçuları bu göstəriciyə görə yalnız çempion Ki-yev “Dinamo”sundan (66 qol) və 5-ci yerin sahibi OMİK-dən (60) geri qalmışlar.

Bax belə, bu gün məmnuniyyətlə xatırladığımız çempionat bizi təkcə bürünc medallarla deyil, həm də komandanın məhsuldar oyunu və ümumi 25:1 hesablı 6 gurutulu qələbə ilə sevindirmişdir.

Bir də “Qələbə əzminə görə” mükafatı ilə. Adından da göründüyü kimi, bu mükafat möhkəm iradəli insanların özünə güldür. O illərdə “Neftçi”nin oyunçuları meydana əzmkar, döyüşkən olmasay-dılar, qələbəyə həsrət qalar, nə bürünc medal qazana bilərdilər, nə də “Qələbə əzminə görə” mükafatı...

Oqtay BAYRAMOV,
Əməkdar jurnalist

Səyyar “ASAN
xidmət” bölgələrdə

Səyyar “ASAN xidmət” iyul ayı ərzində Hacıqabul, Gədəbəy, Oğuz, Qusar, Yardımlı, Tərtər, Göyçay, Zaqata-la və Xırdalanda vətəndaşlara xidmət göstərəcək.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin itimaiyy-ətlə əlaqələr şöbəsinəndən mətbuata bildirilib ki, səyyar “ASAN xid-mət”in həyata keçirilməsinin əsas məqsədləri dövlət xidmətlərinin vətəndaşlara daha rahat, yeni və innovativ üsullarla təqdim edilməsi, vətəndaşlar üçün əlçatanlığın təmin edilməsi və vətəndaş məmnunlu-ğuna nail olunmasıdır.

Qeyd edək ki, hazırda Gədəbəydə səyyar “ASAN xidmət”in iş qrafiki saat 11-dan 17-dəkdir.

XQ

Azərbaycanlı musiqişünasın
Almaniyada 3 hissəli konserti

Almaniyanın Hamburq Universitetində azərbaycanlı musiqişünas, piano-çu, Üzeyir Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasının sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru, Hamburq Konservatoriyasının dosenti Cəmilə Abdullayeva-nın təşəbbüsü ilə məktəbyaşlı uşaqlar üçün “Animals in Music” adlı 3 fərqli möhtəşəm konsert keçirilib.

Xəbərdə qeyd olunur ki, bu üç fasiləli konsert Cəmilə Abdullayevanın Hamburq Universitetində magistr dissertasiyası çər-çivəsində aparılan elmi-tədqiqat işinin əsas mərhələsini təşkil edib. Layihənin məqsədi məktəbyaşlı uşaqlar arasında klassik mu-

sonunda sadə və maraqlı suallardan ibarət sorğuların keçirilməsi vizual, mətn və ya şifahi müşayiətlərin konsert zamanı uşaq-ların diqqətini cəmləməyə, assosiativ dü-şüncələrini aktivləşdirməyə, baş verənlərə emosional şəkildə qoşulmaqla fəal qavtra-

siqiyə maraqlı artırmaq, vizual təqdimat-ların və proqram bukletlərin onların mu-siqi qavrayışına, dünyagörüşünə, estetik zövqünə və emosional reaksiyalarına necə təsir etdiyini araşdırmaqdır.

Konsertlərdə fortepianoda Cəmilə Ab-dullayeva, onun həmkarı Kəmalə Bağirova isə violində çıxış ediblər. Hər konsertin

yiştirəkçalarına çevrilmələrinə kömək göstərib.

Cəmilə Abdullayeva bu təşəbbüsü ilə Azərbaycan musiqi irsini beynəlxalq elmi və pedaqoji mühitə təqdim etməklə yanaşı, doğma yurduna olan mənəvi bağlılığını da bir daha sübut edib.

XQ

✓ 2013-cü il iyulun 23-də “AFF PARK” MMC tərəfindən Abşeron rayonunun Xırdalan şəhəri, küçə 1, 7 nömrəli binanın 18-ci mənzilinin sahibi Novruzov Taleh Təcəddin oğlunun adına verilmiş müqavilə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

BAŞ REDAKTOR

ƏFLATUN
AMAŞOV

TELEFONLAR:
Reklam və elanlar: 493-82-21

Qəbul şöbəsi: 493-24-75 Mühəssiblik: 498-85-29
Məsəl katib: 493-61-02 Email: xalqazeti@gmail.com
Texniki şöbə: 493-59-64 info@xalqazeti.az

+994(51) 280-16-44

“Xalq qəzeti”nin kompüter mərkəzində yığılıb və səhifələnib, “Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunub.

ÜNVANIMIZ:
AZ-1000, Bakı şəhəri, Bülbül prospekti, 30.
Şəhadətnamə 022273

İNDEKS 0282
TİRAJ 2860
SİFARİŞ 1256
QİYMƏTİ 60 qəpik

Növbətçi redaktor

Mirbağır YAQUBZADƏ

Çapa imzalanmışdır 00:00